

Kiadóhivatal:
Báter-nyomda, Kaszinóbazár
épület
Az előfizetési pénzek és hirdetések ide küldendők.
HIRDETÉSEK
legjutányosabb számítással,
díjszabás szerint.
Megjelenik minden szombaton.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség:
Széchenyi-utca 1085. szám
Ide küldendők a lapot érdeklő
összes közlemények.
ELŐFIZETÉS:
egész évre 10 kor., felévre 5 k.,
negyedévre 2 kor. 50 fill.
NÉPTANÍTÓKNAK,
ha az előfizetést egész évre
előre beküldik: 5 kor.

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS KÖZGAZDASÁGI ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.
AZ ORSZÁGOS M. KIR. SELYEMTENYÉSZTÉSI FELÜGYELŐSÉG HIVATALOS LAPJA.

Felelős szerkesztő:
BODNÁR ISTVÁN.

Belmunkatársak:
JANOSITS KÁROLY. KOVÁCH ALADÁR.

Kiadja:
BÁTER JÁNOS NYOMDÁJA.

Közlekedésügyi politikánk.

Mintha csakugyan igaz volna az a magyar nép ajkán kelt közmondás: „egy próféta sem kedves a maga hazájában” — ezt csak akkor látja az ember igazán, ha kimegy nem csak a falu — de a megyéje határából is — és ott idegenben szemlélve a közállapotokat, összehasonlítást tesz az otthoniakkal. Látni kellene, közvetlen közlekedési viszonyokról tapasztalni azt a hatást e vármegye nemes urainak, minden vezetésre hivatott tényezőjének, hogy például a mi közéleti jelesünknek, Bartal Bélának legutóbb közzétett közlekedési politikai cikke micsoda hatást keltett a szomszédokban — Baranyában! Igaz, idehaza sincsen ő mellőzve, elhanyagolva, okos embernek tartják, a vármegye közgyűlése honorálni szokta az ő indítványait, gyönyörű határozatokat hozunk azok mellett, de egy szép körmondatos föliratban kimerül az egész köztevékenység. Hiányzik, eddig legalább nem láttuk azt az erélyes kezét, mely összeszedni tudná és akarná mizerábilis közlekedés ügyünk szakadozott fonalszárait, s egységes terv szerint reorganizálni elhibázott vasuti politikánkat. Indolens, érzéketlen a nagy közönség is, pedig nyilvánvaló életérdeke fűző-

dik ezen problémák gyors és egymásután való megoldásához. — A „Pécsi Napló” „Közlekedési ábránd kép” cím alatt foglalkozik vele, s részben realis, részben fantastikusnak jelzi azokat a közlekedési reformokat, a melyeket Bartal Béla megpendített, s Tolnavármegye legközelebbi közgyűlésére indítvány alakjában is beterjeszt. Elismeri tehát értékét. Ezt fogjuk tenni mi is. Szekszárdon ugyan nincsen olyan érdek-közösség, — talán másutt még kevésbé a vármegyében — hisz ipar és kereskedelem a szegényebb megyék egyike vagyunk — a mely érdekközösség alkalmas formában és módon nem csak irányítani — de nyomást gyakorolni is tudna a megyebizottsági tagokra, de azért mégis meg fog születni a szokásos vármegyei határozat: Felirunk s aztán megvárjuk míg a szomszédok lesznek orrunk előtt a tejfölt.

Mennyivel más a közérdeklődés a nagy közlekedési reformok iránt itt, Baranyában, ahol ugyszólván magánosok és különféle testületek egymást támogatva, vállelve működnek azon, hogy a küszöbön álló nagy közlekedési reformok előnyét maguknak biztosítsák. Most, hogy a baja—bátaszéki hid s vele kapcsolatosan a bátaszék—dombóvári vonal elsőrangú átalakítása

a megvalósulás stádiumába jutott — bár Pécs a pécs—bátaszéki direkt összeköttetés mellett küzd — s ezáltal Tolna is be lesz kapcsolva a budapest—belgrád—nis—szaloniki, nis—sophia—konstantinápolyi közvetlen összeköttetésbe; vajjon nem volna-e időszertű Tolnavármegye közvéleményének hangot adni arról, hogy a szekszárd—rétszilasi vasut érdekében is kellene valamit tenni. Hogy ha azt a sokat emlegetett alföld—fiúmei forgalmat a bajai hid kiépítésével el is terelik a budapest—kelenföld—sárbogárd—dombóvári vonalrészről, a felső és nyugoti résznek Fiuméba és azon át tengeren tulra irányuló kivitele és behozatala még mindig bőven táplálja az így — csak Dombóvárig — mentesített vonalat; de azután is itt van, különösen az ipartermékekre legközelebb eső piac: Bosnia, a hova Budapestről kiindulva a legrövidebb út Sárbogárd — Rétszilás — Bátaszék felé vezet. Tolnavármegye első és vitális érdeke tehát e vasutvonal elsőrangúvá tétele, s a mint Baranya erélyesen hozzálát: folytatásként a bátaszék—pécsi vonal kiépítéséhez, még pedig ugyancsak fővonallá való kiépítéséhez, a mienk sem maradhat meg ennyi új fővonallal között I. és II. rangú viczinálisnak! A rétszilás—szekszárd—bátaszéki vo-

TÁRCZA.

Sóhajítás.

Jártam a magasat, fön a Kárpátokban! . . .
Jártam a mélyet, az élet küzdelmében . . .
És mégis itt vagyok! mert te voltál velem, —
Kiben mindig bízom, kihez könyörögtem,
Édes jó Istenem!

Sóhajító szavamat, mert buzgó fohász volt, —
Meghallád mindég és megsegítél legott —
Istenem neked szólt az első sirásom; —
Tied legyen azert utolsó fohásom! —

Gerjenben, 1907. január 24-én.

SZÉKY GÉZA.

A tuberkulózis.

A budapesti Uránia-színház, a budapesti Erzsébet-színház és a düsseldorfi Liesegang cég 115. diapositiv-vetített képével illusztrált felolvasás céljára írta és a szekszárdi muzeumban 1907 január 6-án felolvasta:
Dr. Kramolin Gyula.

V.

Tudományunk mai állása szerint a fertőzés forrása 99% erejéig a tüdővész emberek köpete, ezzel szemben minden más forrás alárendelt jelentőségű. A köpet révén fenyeget a legtöbb veszedelem. Érthető és indokolt tehát, hogy az emberiség védelmi harcza mindinkább és első sorban a köpet ellen fordul.

Pontos vizsgálódások kimutatták, hogy köhögés alkalmával (még ahol szabad

szemmel nem is látunk semmit) mindig apró nyálkacsöppcskékké roppennek szanaszét és a köhögés ereje 1—1½ méternyire röppitheti azokat a betegtől; nem nehéz belátni, hogy a beteg közvetlen környezete ezeket a végtelen apró csöppcskéket igen könnyen belélegzi s miután e cseppek tüdőveszes egyéneknek bacillusokat tartalmaznak, így a környezetet a legközvetlenebb fertőzéssel fenyegetik! De mégha elkerüljük is a köcsirákknak ilyen egyenes, szinte »melegében« való belélegzését, azok veszedelme még mindig nem szűnt meg reánk nézve. Untig elég, ha a köpet a padlóra, vagy a száraz anyaggal töltött köpőládába jut is; mindkét helyen könnyen elgyedik a szoba pora közé, melyet a legkisebb légáram, vagy a sóprés, tisztogatás már a levegőbe hozhat s ezzel tüdőnkbe juttathat. Az, hogy a köpet talán beszáradt, még nem teszi ártalmatlanná és fejlődésképtelenné a mikrobat. Tudni kell ugyanis, hogy ilyen zárt helyen, ahol a napfény direkt nem éri, még beszáradvá is két és fél hónapig él és fertőzőképes marad; ezt Sawitzky kétségtelenül beigazolta. Haushalter és Spillmann pedig kimutatták a nagyszámu életképes Koch-bacillust olyan legyek beltartalmában és ürülékeiben, melyek tüdőveszesek szobájában tartózkodtak; nem csoda, hiszen ismeretes, minő előszeretettel lepik el a legyek a köpeteket és a régi módu köpöcsészéket! Világos ebből, mennyire nem közönyt állat a légy lakásunkban: nem kellemetlen és bosszantó csupán, hanem életünket is alááshatja!

A művelődés és szellemi szórakozás

iránt táplált legrajongóbb szeretet sem fojthatja belénk azon figyelmeztetést sem, minő veszedelmet rejtegetnek a kölcsönkönyvtárak piszkos és épen krónikus betegek között leginkább kézről-kézre járó könyvei is; mert papírlapra köhögve vagy nyálazott ujjal rákenve, négy hélig igen jól megél, még odaszáradt állapotban is a bacillus. Nagyon jó tehát leszokni legalább arról, hogy lapozgatás közben ujjunk hegyét folytan ajkunkon, nyelvünkön nedvesítgessük.

Némi vigasztalásunkra szolgálhat, hogy az utcán és minden olyan helyen, ahol a bacillust a napfény érheti, sokkal előbb elpusztul az, nem tudván helyt állani a napsugarak — kétségtelenül bizonyított — baktériumölő erejének.

Magától következik ebből: minő fontos egészségünkre, hogy a napsugarakat szobánkba, lakásunkba lehető gazdagon beöngölni engedjük, s miután a hálószoba van leginkább a beteg családtagok által fertőzésnek kitéve, nem rosszallható eléggé azon helyi divatunk, mely rendszeren a legsötétebb udvarszobát jelöli ki hálószoba gyanánt. Ne zárjuk el lakásunkat az éltető, baktériumölő világosság elől és ne féltsük butoraink színét jobban a tüdőnk-nél, vagy pedig ne tömjük tele legalább lakó- és hálószobánkat olyan kényes-színű holmival, aminek kedvéért házunk egészségének kell szenvednie!

Megismervén a tüdővész okozóját, a baj természetét és lefolyását, valamint annak társadalmi és gazdasági jelentőségét, mi tehát a teendőnk, hogy e pusztító áradatnak gátat vethessünk?

nalrésznek okvetlen elsőrangú kiépítését kell tehát sürgetni, mert — s ez különösen Szekszárdnak létkérdése — Bátaszék, amely most még nagyközség, nagyon hamar tul fogja szárnyalni a megye ősdi székhelyét. A veszett fejszének már csak a nyele ez, de mást el már ugy sem érhetünk.

De mintha csakugyan vakok volnánk, avagy azt tartanók: »minden ugy jó, a hogy van,« hogy a mi előbbre haladásunk, a mely maga után hozná az általános jólétet, viczinálison és ne gyors gőzösn járjon! Mert csak nem kívánja a megye közönsége a közlekedésre vonatkoztatni a »lassan járj, tovább érsz« elvét!

Csak éppen a szomszédba kell tekinteni, itt van, mint említjük, Baranya, a mely már Pécsét a második fumei vonal fej állomásának teszi meg, — persze üzletvezetőségi székhellyel; — ott van Somogy; nincs az a háló, amely oly sűrűn volna összekötve a központtal, mint Kaposvár, a megye különféle helyeivel, azon kívül, hogy fővonal mentén fekszik. Van is virágzó kereskedelme és ipara! Ha a nagy világversenyben le maradni nem akarunk, hogy vármegyénk még jobban el ne néptelenedjék, nem elég, hogy a viczinális gyorsabb közlekedését deputációzzuk, a mit kegyes ígéretek mellett majd tanulmányozni fognak, hanem álljon talpra az egész vármegye s a legvilágosabb közérdekre való hivatkozással, követelje az említett rétszilás—szekszárd—bátaszéki vasutvonal elsőrangúvá való kiépítését még pedig most, amikor a helyzet kedvező, hogy így, ha már vidéki emporumá nem tehetjük, adjunk egy kis tápláló erőt a meggondolatlan vasuti politikával elerőtlenített vérszegény Szekszárdnak.

Tolnavármegyének tehát nem csak a szokásos szép felirattal kell majd támogatni a Bartal-féle indítványokat, de összegyűjteni az ahhoz

éltő s érdeklődő embereket s egységes tervet kidolgoztatni a veszett fejsze nyelének megmentésére.*

* Pécsről vettük e sorokat, de szekszárdi ember írta. Örülünk, hogy a Tolnamegyei gazdasági egyesület az itt sürgetett bizottságot egy egységes terv kidolgozására azóta már ki is küldte.

A szerk.

Bukaresti látogatók a selyemgyárban.

Balaban M. Péter, egy bukaresti elsőrangú szövőgyár igazgatója, továbbá egy ottani hírneves kertészeti tulajdonosa Németh J. S. és dr. Popovics József budapesti egyetemi magántanár a napokban meglátogatták a selyemgyárt és itt a legelőkelőbb érdeklődéssel mindent a legbehatóbban megtekintettek. Különösen legköthötte figyelmüket a vetített képekkel bemutatott selyemtenyésztési előadás. Szekszárdról Tolnára rándultak át a vendégek, ahol valóban meglepte őket a selyemfonoda berendezése. Tudomásunk szerint a bukaresti szövőgyárnak védnöke a román királyné és így nincs kizárva, hogy a nevezett igazgató legfelsőbb meghagyás folytán tette ezen tanulmányutat. Hiszen maga a román király a bukaresti kiállításon kiválóan érdeklődött az országos selyemtenyésztési felügyelőség által kiállított tárgyak iránt és a zsüri díszoklevelet adott a felügyelőségnek. A külföldnek érdeklődése hazai selyemtenyésztésünk iránt csak büszkeséggel tölthet el, de másrészt biztatón szolgálhatna arra, hogy az intézőkörök kiváltképpen pedig a törvényhatóságok kövessenek el mindent a szederfa tenyésztés érdekében, mert csakis elegendő szederfával biztosíthatjuk továbbfejlesztését a selyemtenyésztésnek, amelynek nemzetgazdasági nagy fontosságát ma már senki kétségbe nem vonhatja. „Legyen csak elég szederfalevél s a többi bizonyosan el nem marad.“

A Szegzárdi Takarékpénztár közgyűlése.

Vármegyénk legrégebb s jó lélekkel mondhatni legtekintélyesebb pénzintézete a Szegzárdi Takarékpénztár f. hó 7-én tartotta szokásos évi rendes közgyűlést.

Örffy Lajos vezérigazgató legelőször is konstatálta a részvényeseknek kellő számban való megjelenését. Indítványára a közgyűlés

ják a szalonokat! Tanulhatnánk a lenézett muzulmánától is, aki lakásába lépve, a küszöbön hagyja az utca szenyével fertőzött lábbelijét!

A beteg köpetét gondosan fel kell fognunk! A zsebkendő e célra nem elegendő, mert hirtelen előrántva, a rajta beszáradt bacillusokat a levegőbe porlasztja. Legtökéletesebben oldja meg a kérdést a Dettweiler-féle zsebben hordozható köpőüveg, mely járóbeteg részére igen cél szerű és némi gyakorlattal nagyon ügyesen kezelhető. Persze, a belátás és felebaráti szeretetnek bizonyos foka kell hozzá a beteg részéről, hogy berzenkedő hiúsága az üvegese »megbélyegző« jellegén tultegyje magát! Ezért nagyon üdvös a gyermekeket már korán rászoktatni arra, hogy köhögésnél — egyéb híján — legalább a kezüket tartsák szájuk elé, hogy másnak szembe ne köhögjenek; az így megfigyelmezett egyén — későbbi szükség esetén — sokkal könnyebben rendeli alá hiúságát embertársi érdekének. Fekvő betegek részére a Kuthy-Ruttner-féle köpő-

elnökül Boda Vilmos részvényest kérték fel, a jegyzőkönyv vezetésével pedig Török Bélát, az intézet ügyészét bízták meg. Jegyzőkönyv hitelesítőül az elnök László Lajost és Újfalu Lajost jelölte ki.

Ezután az igazgatóság jelentését terjesztették elő, amelyet dr. Steiner Lajos igazgató olvasott fel.

A nagy gonddal összeállított elnöki jelentés bevezetésében élénk, találó vonásokkal rajzolja az elmúlt év gazdasági állapotát. Megemlékezik a termés jósága mellett, több, nagyobb birtok parcellázásának üdvös közgazdasági hasznáról, melynek elérésére olesó hitel nyújtásával az intézet is hatékonyan közreműködött. Előterjeszti azután azokat, a lapunk előző számaiban már bőven ismertett számszerű adatokat, amelyből az intézet szépen virágzását olvashatja ki mindenki. Ezek szerint az elmúlt év tiszta nyeresége 92728 korona 25 fillért tesz ki, vagyis olyan összeget, a mennyit az intézet fennállása óta még egyszer sem ért el. A múlt év üzleti eredménye az előző évéhez képest 15226 kor. 37 fillér emelkedést mutat, mely bizonyos mellékkörülmények behatásán kívül az az egyes üzletágak növekedésére vezethető vissza.

Az igazgatóság jelentés meleg szavakkal emlékezik meg az év halottjairól. Schneiderbauer József igazgató, Goldberger J. Mór, Zsigmond Ferenc részvényesek elhunytáról. Schneiderbauer Józsefnek feltétlen megbízhatóságát, rendkívüli nagy munkaerjét külön is kiemeli a jelentés s emléket jegyzőkönyvileg is megörökíteni javasolja. Ugyisint megleghangon szól Goldberger J. Mórról a nemes emberbarátról és Zsigmond Ferencről, kívül a régi becsületes iparos világ egy tipikus alakja távozott körünkől.

Az intézet a múlt évben egy új, nagyobb pénzszekrényt szerzett be s ez évben a Safedeposit intézményét is meghonosítja a közönség kényelmére.

Az igazgatóság az évi osztalékot részvényekben 30 koronában kéri megállapíttatni. S ezt a következőkép okolja meg:

„A nagy évi nyereségből mindenesetre tellenek részvényenkint nagyobb osztalék is, azonban az igazgatóság intézetünk jól fel fogott érdekében a tavalyinál nagyobb osztalékot nem hozhat javaslatba.

Nem szabad számításon kívül hagynunk, hogy betéteink nagy emelkedését a közönség bizalmának köszönjük, ennél fogva kötelességünk, hogy a bizalomra a fedezetül szolgáló vagyonunk gyarapításával reá szolgáljunk. A mit az alapokhoz csatolunk, azt a részvénye-

csésze ajánlatos, szobánk sarkából pedig száműzzük a régi módi köpőládákat és helyettesítsük a köpet beszáradása és szétporlásának elejét vevő viztartalmu köpőedénnyel.

Mindezen eszközök könnyen és jól tisztíthatók; fertőtlenítésükre legcélszerűbb a forró víz, hiszen 60—70° már elég a bacillusok csiraképességének a megölésére, 95° C. mellett pedig percek alatt teljesen elpusztulnak.

A köpet után — jelentőségében — a por következik; nemcsak mert a porzemesek hátán nyargalhat a bacillus tüdőnkbe, hanem mert a por — egymagában is — izgatja, ingerli s így hurutosá teszi és végeredményében, ellenálló képességében gyengíti a tüdőnköt. A pornál a főszerpet annak mennyisége játsza, de a minősége is bir fontossággal, amennyiben — egyenlő bőség mellett — a kemény, ásványi por az ő finom tú vagy késalaku, éles, hegyes szemcsével jobban szurkálja, sebzi a hörgők nyákhártyáját, mint az agyagos talaj

Feladatunk kettős:

Az első: célirányos és erélyes védekezés, hogy a bajt magunktól távol tartsuk; a második: lehetőleg megmenteni azokat, akiknek szervezetébe a baj már befészkelte magát.

A védekezést, az óvintézkedéseket ismét két csoportba oszthatjuk: az első a kórokozó bacillusok távollátását, a második a szervezetünk ellenálló képességének a fokozását, illetőleg a hajlamosság csökkentését célozza.

Lássuk az elsőt!

Hallottuk, hogy a fő veszedelem a tüdővészések köpetében rejlik. Mi következik ebből? Az, hogy nem szabad a beteg embernek a bacillust tartalmazó köpetet a szobában elszórnia; de az egészséges embernek sem szabad azt az utcáról a lakásba bevinnie, amit pedig megteszünk, ha nedves lábtörölt nem használunk és megteszünk hölgyeink, ha az utca szemetét seprő uszályaik, vagy hosszú, földet érő aljaikkal egész porfelhőbe borít-

 <p>Sirolin</p> <p><small>Emeli az érvágyat és a testerőt, megemlérteti a köhögést, vándorokot, éjjeli izmokat.</small></p>	<p>Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhöges, skrofulozis, influenza</p> <p>ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.</p> <p><small>Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.</small></p> <p>F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)</p>	 <p>„Roche“</p> <p><small>Kapható orvos rendelésre a gyógyszerüzletekben. — Ára Svájcban 4.— korona</small></p>
---	---	---

sok részére takarítjuk meg és általa részvényeknek nem csak belértékét, de következménykép forgalmi értékét is emeljük, tehát tőkésüket gyarapítjuk.

Miután azonban tüzet ágaink emelkedése a folyó évben oly nagy mérvű lendületet vett, hogy az általunk kezelt idegen vagyongyűjteményével, a biztosítékul szolgáló intézeti vagyongyűjteményével az évi megtakarítások által előre láthatólag lépést nem tarthat; ennél fogva kötelességünknek tartottuk alapítókunk és tartaléktőkésünknek új részvény kibocsátásával való felemelését munkába venni és mihelyt előmunkálatainkkal készen leszünk, javaslatunkat még az évközben összehívandó rendkívüli közgyűlés elé fogjuk terjeszteni.

A felügyelő bizottság jelentését Tóth Károly felügyelő-bizottsági elnök mutatta be. E szerint az intézet egész ügymenete és vezetése példás pontosságával, az intézet érdekeit mindig szem előtt tartó, kockázatot kerülő megfontoltságával és higgadságával, méltán érdemelte ki a közönség bizalmát, mely az utóbbi 10 év alatt a betét állományának 60 százalékkal való emelkedésében is fényesen megnyilatkozik.

A közgyűlés úgy az igazgatóság, valamint a felügyelő-bizottság összes javaslatait elfogadta s részükre a felmentvényt megadta s elrendelte az osztalék azonnal való kifizetését. Jótékony adományokat a kegydíj és az iskolának évente megszavazni szokott összegeken kívül a következő célokra adtak: a szekszárdi polgári iskola ösztöndíj alapra 40, gőzfürdőre 50, ártézi kútra 200, Bezerédj szoborra 50, a kassai Rákóczi szoborra 20 korona, helybeli szegényeknek 300 korona, úgy hogy az évközben jótékony célra kiosztott 268 koronán felül, most összesen még 1520 koronát osztanak szét.

Ezután betöltötték a Schneiderbauer József halálával megürült igazgatósági helyet. Egyhangú felkiáltással Tóth Károly műszaki tanácsost választották meg, ki mint felügyelő bizottsági tag és elnök már hosszú éveken át hasznos tevékenységet fejtett ki az intézet érdekében. Helyére közfelkiáltással dr. Dragits Imre főorvost választották felügyelő bizottsági taggá. Mindketten szép szavakkal köszönték meg a kitüntető bizalma.

Örffy Lajos vezérigazgató indítványára a közgyűlés a gyűlést vezető elnöknek köszönetet szavazott, míg az intézet igazgatóságának, felügyelő bizottságának, tisztikarának, fáradságtalan, ügybuzgalmaért, sikereiben gazdag működéséért Spányi Leó dr. ügyvéd fejtezte ki a részvényesek hálás köszönetét.

lággyabb pora; részben ennek a kövezet-pornak tulajdonították Bécs nagy tüdőveszélyességét, kapcsolatban az ott uralkodó nagy szelekkel, melyek azt telkavarják. *Mi sem panaszkodhatunk* városunkban, hogy *mostohán* volnánk porral ellátva és Béccsel szemben mindenestre *főlényes mennyisége* mellett a *minőség* veszélyeiből is kijut a részünk, levén abban a szétporló kövek révén elég sok, éles, *ásványi szemcse* is.

Azután Bécsben és más nagy városokban s *akárhány kis városkában is* legalább *öntöznek* rendszeren, amivel a kártékony port *lekötve*, annak veszedelmes szárnyalását *meghúsítják* illetőleg *kortátozzák*, nálunk azonban mindeddig még *csak papiroson* öntöznek. Persze, bajos *víz nélkül* öntözni s már ez egymaga eléggé megvilágítja, mily *szorosan* függ össze vajudó *vízkerdésünk* a *közegészségügygel!*

— Folytatjuk —

Tűzrendészetünk.

Irta: Bajó János

vármegyei árvászéki ülnök és képesített tűzoltótiszt.

(Folytatás.)

Node legyen elég ennyi vármegyénk tűzoltóságainak s ezzel kapcsolatban tűzrendészetnek tényleges állapotáról.

Az olvasó az előadottakból is meggyőződést szerezhet arra nézve, hogy az országos tűzoltó szövetség a szabályrendelet-tervezet elkészítésével nem végzett felesleges munkát; s hogy e munkálatnak tűzrendészeti viszonyaink javítása terén eredménye egyáltalán nem muta kozik, annak bizonyára nem az országos tűzoltó szövetség az oka; meggyőződhetett továbbá arról is, hogy mindaz, a mit az országos tűzoltó szövetség, különösen a tűzoltóságok kiképzése-, kiképzésének általában a tűzrendészeti viszonyoknak ellenőrzése-, ezen viszonyok felügyeletének hatályosabbá tétele tekintetében tervezetbe felvett, mindaz a mai tényleges állapotok szanalása tekintetéből szükséges.

Lássuk tehát a tervezetnek a tűzoltóságokra vonatkozó intézkedéseit.

Az eddig ismertett tényleges állapotok szerint vármegyénkben van önkéntes és van kötelezett tűzoltóság.

A tervezet is vagy egyik vagy másik felállítását kívánja, (de mindkettőnek egy időben fennállását is lehetségessé teszi) feltételezve természetesen, hogy akár egyik, akár másik rendszeresítetik, az rendeltetésnek rendszeres, tervszerű és szakszerű kiképzés, létszámának a helyi viszonyokhoz mért nagysága stb. által meg is felel. Ha már most önkéntes tűzoltósággal rendelkezik a község, a tervezet gondoskodik segéd csapatokról is, kimondván a tűzoltói kötelezettség általánosságát. S mikor azt teszi, kötelezi az összes 20—42 életévben levő férfi lakosságot és az összes fogatokat a tűzoltói szolgálatra. Ez által jut az önkéntes tűzoltóság azon helyzetbe, hogy rendelkezik a szükséges emberi és állati erővel a nem szigoruan szakszerű oltáskörüli teendők elvégzésére.

Ez a rendelkezés oly annyira fontos, hogy vármegyei szabályrendeletünk átalakítása alkalmával a tűzoltóságokra vonatkozó résznek a letelejére kellene tenni, vastagon nyomott betűvel kinyomatni, hogy a szabályrendelet végrehajtóinak, végrehajtása ellenőrzőinek legelső sorban is emlékeztetése véssődjön.

(Részemről a szabályrendelet-tervezetbe felvettem volna, (s ez által a hatóságoknak szabályrendeleteik átalakítása tekintetében határozott irányítását kívántam volna szolgáltatni,) hogy ott, a hol önkéntes tűzoltóság van, a kötelezett tűzoltóság is okvetlen felállítandó. Tapasztalásból tudom, hogy a lakosság csak akkor fogja az önkéntes tűzoltóság működését támogatni, ezen támogatásra csak akkor lesz szorítható — legalább a 20—42 életévben levő férfi lakosság — ha állandóan fegyelem alatt van, ily fegyelem pedig csak a kötelezett, azaz rendszeres kiképzésben részesülő tűzoltóság kötelekében lehet).

A tervezet azután részletezi az általános tűzoltói kötelezettség alól való mentesség eseteit, a megváltás kötelezettségének és lehetőségének módozatait és eseteit, a tűzoltóságoknak a községi elöljáróságokhoz való viszonyát, a tűzoltóságnak éjjel és némely esetekben más időben is készenlétben állását; őrhelyiségének elhelyezését; egyenruházatát, rangjelzését, egyéni és csapat felszerelését, általános szolgálati és gyakorlati rendjét; továbbá a tűzoltóság feletti felügyeletet és ellenőrzést, a parancsnok felelősségét, a parancsnok kinevezését (önkénteseknél a parancsnokot választják, de az alispán erősíti

meg, s alkalmatlan volta esetén ugyan ő el is mozdíthatja), kinevezésének feltételeit, egyéb tisztek és altisztek kinevezését, a parancsnok díjazását, a gyakorlatok és elméleti oktatások (!) számát, a gyakorlaton vagy oktatáson, avagy a tűz színhelyén meg nem jelenők, goromba magaviseletűek, engedetlenkedők ellen alkalmazható kényszer eszközöket; az őrtanyai rendet, a csapat beosztásának és vezetésének mikéntjét; önkéntes csapatok tagjainak felvételét, kilépési és kizárást módozatait; az önkéntes és kötelezett csapat egységes vezetésének mikéntjét; a parancsnok, tisztek altisztek és legénység szolgálati kötelezettségét úgy a tüzeseteknél, nem különben árvíznel, baleseteknél; végre az ügykezelés szabályait; vagyis mindezeket a vármegyei szabályrendeletbe veszi fel.

Helyes ez így azért, mert a tűzoltóságoknak egy határozott direktívát nyújt; önkénteseknek oly irányban, hogy alap és szolgálati szabályzatukat miként állapítsák meg, a községeknek pedig oly irányban, hogy kötelezett tűzoltóságoknak milyen szolgálati rendet szabjanak; s ez által létesül egy olyan helyzet, melyben a tűzoltóság megfelelhet rendeltetésének, hivatásának, s a község is megtalálja a tűzoltóság szolgálatában a reá fordított költségek ellenértékét.

Lássuk most már a vármegyei szabályrendelet és a tervezet közötti különbséget a tűzoltáskörüli teendők felsorolása tekintetében.

A tűz környékének megvilágítása egyedül a tervezet intézkedése s ezt a tervezet a községi elöljáróság kötelességévé teszi. Kapcsolatos ezzel a tervezet azon rendelkezése, mely szerint köteles minden háznak lakója az utcára nyíló ablakait éjjeli tűz esetén kivilágítani. Ez intézkedések egy felől a tűz közelében levő, de a tűz által valamely akadály folytán meg nem világított helyen, más felől a község összes utcáin teszi lehetővé az oltáshoz igyekvők akadálytalan mozgását és különösen azt, hogy a vízszállító kocsi, melyek a vizet nagyobb távolságról szállítják, egymásnak kitérhetnek, így gyorsabban közlekedhetnek, s ez által az oltáshoz több vizet szállíthatnak.

A tűzoltóknak és szereiknek a tüzhöz való gyors szállítása érdekében a szabályrendelet részletes intézkedéseket nem tartalmaz, erre a fogat tulajdonosokat nem kötelezi. Ebből fejlődött ki több helyen az a rendszer, hogy a tüzhöz legelső, második és harmadiknak érkező fecskendőt szállító fogat külön díjazásban részesül. Ez kétségtelenül célszerű rendszer, de tapasztalásból állithatom, hogy ennek dacára is későn érkeznek a fecskendők a tüzhöz. Ez állapotot javítani hivatott a tervezet azon intézkedése, mely a fogat tulajdonosokat arra kötelezi, hogy lovakkal a *szertárnál* jelenjenek meg; ha már most ezen kötelezettség megállapítása mellett még külön díjazást is kapnak, kétségtelenül gyorsabb lesz a szereiknek a tüzhöz való szállítása.

A tervezet szerint tüzvész esetén senki nem tilthatja meg a tűzoltóságnak, hogy épületein, udvarán, kertjén ki, be és át járjon; míg a szabályrendelet szerint ennek megengedése, illetve eltérése hatósági utasítást tételez fel. Pedig ritkán van momentán jelen a hatóság képviselője, mikor a tűzoltóság az ily ki és bejárás igénybe vételére kényszerítve van, így a tűzoltóságnak a fentebb említett jogot a szabályrendelettel kell egyszer és mindenkorra megadni.

A tervezet a tűz terjedésének meggátolása céljából a kigyult tárgy szomszédait és a szélirányba eső tárgyak birtokosait kötelezi veszélyeztetett házaiknak megszállására, vízes ponyvákkal letakarására, ezeknek folytonos locsolására, a padlás nyílások elzárá-

Megérkeztek

FEKETE HUGÓ rövidáru-,

a farsangi ujdonságok: báli keztyük, harisnyák, zsebkendők, alárczok, legyezők, szalagok, csipkék óriási választékban.

disz- és játékaru üzletében Szekszárd, Kaszinó-bazár.

rására s a netán észlelt kigyulásról vagy kigyulás veszélyéről a vezénylő parancsnok értesítésére. Szabályrendeletünkben erre nézve rendelkezést nem találunk.

Téli időben a tüzoltó parancsnok felhívhatja a lakosságot, hogy vizet melegítsen, s a lakosság ezen felhívásnak engedelmessékedni tartozik. Ez is a tervezet rendelkezése. Télen ugyanis csak a fecskendő folytonos működésben tartásával lehet megakadályozni, hogy a szelepek be ne fagyjanak, de nem egyszer a fecskendő működésében mégis megállásra kényszerítetik, s ekkor a szelepek befagynak; ilyenkor a meleg vízre feltétlenül szükség van, hogy a fecskendő ismét működésre képes állapotba hozassék.

Közveszély esetére a tervezet az összes lakosság és az előjáróság minden tagja részére állapít meg kötelezettségeket, míg a szabályrendelet ily esetre nem intézkedik.

Szabalyozza a tervezet tüzveszély esetén a kölcsönös segély nyújtásra való csoportosítását a községeknek. Az ily csoportosított községek egymásnak felhívás nélkül tartoznak segédkezni.

A község határán kívüli segély nyújtás céljából a községet elhagyó csapat nagyságát csak a tervezet állapítja meg, s a mikor ezt teszi, hallgatagon bár (de a szabályrendeletbe kifejezetten is felveendő) azon rendelkezést is magában foglalja, hogy a tüzoltóság a község külterületén előforduló tüzesetben is köteles segítséget nyújtani a csapat és szerek bizonyos hányadával, mert a külterületen lakókat, a külterületek birtokosait, tűz esetén teljesen védelem nélkül hagyni nem lehet.

Az égési törmelék eltakarítása céljából a községi közérő kirendelését teszi lehetővé a tervezet a községi előjáróságnak; sőt ehhez a szomszédos községek közerejének díjazás nélküli igénybe vehetését is szabalyozza. Nagyobb épületek, gyárak, telepek, nagyobb kazlak és raktárak leegésekor a takarítást a tulajdonos köteleességévé teszi.

A leghatározottabban emberbaráti intézkedése a tervezetnek, hogy a tűz által hajléktalanná lettek elhelyezését az előjáróság feladataul jelöli meg.

Gyújtogatás gyanújának felmerülése esetén az erre vonatkozó nyomok megőrzése s ezirkáló őrzékek kirendelése iránt is intézkedik a tervezet.

Felöleli a tervezet a tüzeset bejelentése, a csendőrséggel közlése, a tüzvizsgálat megejtése, az ártatlansági bizonyítványok kiállítására tekintetben elszórtan kiadott rendelkezéseket, a mi az e tekintetben szükséges áttekintést megkönnyíti.

Végül a tüzoltás körüli hatósági teendők közé sorozza a tervezet, hogy minden egyes tüzesetről a parancsnok egy — statisztikai adatokat is magában foglaló — jelentést tesz a vármegyei tüzrendészeti felügyelőhöz, ki viszont a vármegye területén előforduló tüzesetekről havonként pontos statisztikát állít össze s azt az alispánnak mutatja be; s ugyancsak azon — rendelettel egyébként is szabalyozott — intézkedést, hogy bizonyos értéket megsemmisítő tüzvész a belügyminiszteriumhoz is bejelentendő.

A tervezet eddigi ismertetése folyamán meggyőződhetett az olvasó, hogy annak életbe léptetése esetén vármegyénk tüzrendészetének kezelése, fejlesztése *szakszerű képzettséggel bíró egyéneknek, szakértőknek a tüzrendészetet kezelő hatóságok mellé állításával lehetséges.*

Folytatjuk.

VÁRMEGYE.

Közigazgatási bizottsági ülés.

Tolnavármegye közigazgatási bizottsága rendes havi ülését f. hó 6-án tartotta meg, gróf Apponyi Géza főispán elnökle alatt. Jelen voltak: *Döry Pál* alispán, *Simontsits Elemér* főjegyző, *Kurz Vilmos* árvaszéki elnök, *Fink Kálmán* kir. tan. p. ü. igazgató, *Dr. Hangel Ignác* t. főorvos, *Tóth Ödön* t. főügyész, *Tihanyi Domonkos* kir. tan. tanfelügyelő, *Alacs Zoltán* kir. főmérnök, *Beke Ferencz* kir. alügyész, *Sass László*

közigazdasági előadó, *Örffy Lajos*, *Török Béla*, *Boda Vilmos*, *Perczel Dezső* v. b. t. t., *Kovács Sebestyén* Endre, gróf *Széchenyi Sándor* v. b. t. t., *Wossinszky Mór*, *Jeszenszky Andor*, *Sigora Lajos* törvh. állatorvos.

Az időszaki jelentéseket következőkben ismertetjük:

Dr. Hangel Ignác főorvos jelentése szerint a lefolyt hónapban a közegészségügyi állapot nem volt kedvező. Igen gyakoriak voltak a légző szervek heveny hurutos és lobos megbetegedései; leggyakoribb volt a differitisz, mely lefolyásában elég enyhe, s a gyógyulási arány jó volt. A bölcskei vörheny járvány is szünetfélében van végre. A kanyaró mint járvány Hencsény megszűnt, nagyobb számú esetekben lépett fel Nagydorogon, de szintén enyhe lefolyással.

Fink Kálmán kir. p. ü. igazgató jelentése szerint január havában *egyes adóban 147580 kor. 25 fillér folyt be*, mely bevételt összehasonlítva a múlt év hasonló időszakában befolyt 124987 kor 97 fillér bevétellel, *22592 kor. 28 fillérrel* kedvezőbb.

Sigora Lajos törvh. állatorvos jelentése szerint az állategészségügy az elmúlt hónapban javulást mutatott. A sertésvész elterjedéséből vesztett, annyira, hogy ez idő szerint a dombovári, simontornyai és tamási járások ezen betegségtől mentesek.

Beke Ferencz kir. alügyész jelentése szerint a szekszárdi kir. törvényszéki fogházban január hónapban 206 egyén volt tartóztatva. Az élelmezés kifogástalannak, a fogházi rend és tisztaság, egy a fegyelem kielégítőnek találtatott.

Tihanyi Domonkos kir. tanácsos tanfelügyelő jelentését és előterjesztését a tanügyi rovatban közöljük.

Ezután a következő fontosabb ügyeket intézték el:

Alsónyék és Bátaszék község határában a kisajátítási tárgyalás 1907. március hó 4-ére tüzetett ki.

Az alispán előterjesztésére az 1907. évi kavics felosztási kimutatásban a 2000 kor. felüli tételek engedélyeztettek, az összes kiadás 169208 kor. 50 fillérben megállapítatott.

Brogli Béla kérelmére a téglagyárához vezető iparvasutó műtanrendőri bejárása febr. 28-ára tüzetett ki.

A kir. főmérnök indítványozza, hogy a közigazgatási bizottság kérje fel az alispánt, annak közhírrétételére, hogy tavasszal a közúti munkák megkezdődnek; a bizottság elfogadta.

A kir. főmérnök indítványozza, hogy tekintettel a vármegye területén levő nagymérvű kivándorlásra, ami csak azáltal akadályozható meg, hogy a lakosság tavasszal munkát kaphat, sürgőnyileg kérjék fel a kereskedelemügyi minisztert, hogy a tárgyalás alatt levő beruházási utijavítások engedélyezése tárgyában sürgősen határozzon, hogy kora tavasszal az építkezésekhez mindjárt hozzá lehessen fogni. A közig. bizottság az indítványt magáévá tette és a m. kir. kereskedelmi miniszterhez e tárgyban sürgőnyt küldött.

VÁROSI ÉLET.

Városi közgyűlés. Szekszárd város képviselőtestülete folyó évi február 9-én, délután 2 órakor a városháza nagy tanácstermében rendkívüli képviselőtestületi ülést tart. Tárgysorozat: 1. Az ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére 2 tag kiküldése. 2. Az ártezi kut létesítése tárgyában megtartott versenytárgyalás eredményének bejelentése s a szerződés megkötése iránti intézkedés. 3. A földmives iskola és gazdasági ismétlő-iskola létesítése tárgyában kiküldött bizottság javaslata. 4. Az újárósi menedékház felépítése, egy az ártezi kut létesítéséhez szükséges költségeknek kölcsön útján való fedezése. 5. A hiv. iratok sokszorosítására vonatkozó előterjesztés. 6. A múlt évi városi számadás megvizsgálása iránti intézkedés megtétele. 7. Városi számvevői állás rendszeresítése

iránti előterjesztés és helyettesítés útján való betöltése. 8. A polgári iskola m. évi számadásának megvizsgálása. 9. A városi főjegyző, jegyzők, jogügyi tanácsnok, pénztárnok és nyilvántartó kérvénye fizetés felemelés iránt. 10. Schvarcz Keresztély és Virág János kérvénye fizetés felemelés iránt. 11. Ferencz József végrehajtó kérvénye fizetés javítás iránt. 12. Dömötör Miklós anyakönyvvezető kérvénye, a kivonati díjak átengedése iránt. 13. Finta Ferencz kérvénye a csörgető jegének 6 évre való kibérlése iránt. 14. A kövezeti vám szedéséhez elkészített tervek bemutatása, a vámszedési jog engedélyezéseinek kérelmezése s a szükséges határozatok meghozatala. 15. A szekszárd-bátai ármentesítő társulat kérvénye ingatlan eladása iránt. 16. Taksonyi János hasonló kérvénye. 17. Ferencz közokmány hasonló kérvénye. 18. Illés János hasonló kérvénye. 19. Sándor János hasonló kérvénye. 20. Illetőségi ügyek. 21. Fogyasztási adó iránti kérvények.

KÖZSÉGI ÜGYEK.

Uj jegyzői állás. Tolna község képviselő testülete, — Antal István okleveles jegyző, anyakönyvvezető állásának jegyzői állású rendszeresítését, a folyó hó 3-án tartott ülésében — Fekete Ágoston prépost plebános indítványára — egyhangulag elhatározta. A képviselő testület abból indult ki, hogy ma már a lakosok száma a Tolnához csatolt Szedres és Simonmajor községekkel a 11000-et meghaladja, így az anyakönyvvezetői teendők óriási módon felszaporodtak, — így feltétlenül szükséges, hogy ezen teendőket ily nagyobb területben egy folyton ezzel foglalkozó tisztviselő végezze, mert a többi jegyzők ezen teendőt, ha már ezelőtt 9 évvel sem végezheték, — nagymérvű elfoglaltságuk miatt, most annál kevésbé végezhetnék. — Viszont a jegyzői teendők bizonyos része az új jegyzőre lesz ruházható; így a község egy kipróbált, szakavatott munkaerőt nyer. — A képviselő testület, tekintve, hogy a községi pótdadó az utolsó 5 évben — 70—75% közt váltakozik; s tekintve, hogy az anyakönyvvezető 1200 koronát, ugyis élvez, a teljes jegyzői javadalmazást, mint államsegélyt fogja kérelmezni.

Előjáró választás. Miszla községben múlt évben az előjárók maguk közt meghasonlottak; nem volt meg közöttük a szükséges egyetértés; miért is mindnyájan lemondottak és a választó közönségre bízták az ítélezést. Az új választás január 29-én báró *Fiáth Elemér* szolgabíró elnökle alatt tartott meg. Megválasztottak a régiekből: bírónak: *Horváth István*, pénztárnoknak: *Katona János*, esküdtnek: *Németh Antal* és *Rátkai Sándor*. Ujak lettek: II-od bíró: *Hollósi József*, esküdt: *Kövér István*, *Salamon Antal*, *Kósa János* és *Kovács János* István. Többek érdekében erős korteskedés folyt, de reméljük, hogy helyre áll a béke s az új előjárókban meglesz a jó akarat, s a község jóvoltára egyetértően fognak munkálkodni.

HIREK.

Ének a „szerdai” kaszinói vacsoráról.

Jó öreg kaszinónk álmaiból éled,
Pezsegni kezd benne fiózákoló élet.
Szerdai vacsorát zenghet most is tollam,
Nó, mert szó, ami szó, én is ott bomoltam,
Volt ott tenger vendég, ügyvéd, tanár, doktor,
Főmérnök, csendőrtiszt, intézet-direktor.
Anyakönyvvezető, királyi tanácsos,
Meg olyan is, ki csak szám ügyben — tanácsos,
Ügyész, patikáros, titkár, úlnök, elnök,
Lapot aki szörkeszt, vagy a körül helynök,
Bíró, alkapitány, számok ellenőrje,
Alap. uradalmak főfelügyelője,
Ügyvéd s kinek kezén általmegy sok giró:
Volt al- főjegyző is s szolgál, meg — főbíró,
Gazdákknak elnöke — földbirtokos, pár is:
Sőt ott vala maga, még a — főispán is!

A lakoma bizony nem volt pazar, gazdag,
— Nyoloz hatosért fázóant, osztrigát nem adnak,
Törleít sem lttunk s nem volt Litke pezsgő,
Hanem hát a jókedv azért vala: pezsgő.
Simontsits kezdte meg a szellemi tornát,
„Alvó-lány“ orrára reszelt őt (tószt) tormát,
Felebredt az menten s nem aludt az éjjel,
Hisz egy maga Wigand hétszer ébreszté fel . . .
Negyvennyoloz emberből: harmincz hangot adott,
Kramolin kitépett sok bibl a lapot.
Hogy egész szenti-ás nem veszett ott kárba,
Oka: főispánunk állott fel szóláára . . .
Szólt Torók Béla is — ugy tudom csak négyszer,
Beke ajkán a szó, mint a hab s téffel . . .
Majd jött a „Közérdek“; pénzügy: Borostyánja,
Sándor százados is bravurra kivágta,
Pesthy Pál, Jeszenszky, majd Bikácsról Perczel,
— A banda primása Kenézy is „te-czel“.
Krammer is felriad, hej, az „oszlop“ szóra,
De szava savaban, mintha bors is volna.
Beszélt még Földvári, Dragics, végül Ery
S jó Dömötör Miklós eggyel be nem éri,
Második szólásra egy ki vihart vetett,
De aztán a — „csendes vízekre evezett . . .“

— Szóval volt pezsgő kedv, vidámság és tréfa,
Haj, de ugy éjfeire elfogyott a téma,
A ki még nem beszélt, olyan tán még akadt,
De felköszöntetlen egy lak sem maradt,
Mikor aztán nem volt már kit — kidicsérni,
Éjfel után jöttünk: ágyba — tentikelmi,
Igy bár, a szerda át — csüörtökbe szökött:
E vacsora még sem mondott — csüörtököt!

GYUTACS.

— **A Nemzeti Kaszinóból.** A Nemzeti Kaszinónak vasárnap delután rendezett Széchenyi lakomáján vármegyénkbeli résztvevtek: Széchenyi Sándor, Bertalan és Domokos grófok, Sztankovics János nagybirtokos és Sztankovics Imre szolgabíró.

— **A képviselőházból.** A képviselőház múlt pénteken tartott ülésében vármegyénknek az 1889. évi XXV. t.-cz. oly értelemben való módosítását célzó kérvényét, hogy italmérési engedélyek csakis községeknek adassanak, valamint Paks község kérvényét, a Székesfehérvár—Adony—Szabolcs—Paks közötti vasuti vonalra kötött bérleti, illetve megvételi szerződés megsemmisítése iránt, kiadták a kormánynak, illetve a kereskedelmi miniszteriumnak.

— **Adomány.** A „Tolnamegyei Takarékos és Hitelbank“ a szekszárdi községi menedékházak számára 80 és a Tolnamegyei nőegylet részére 20 koronát kegyeskedett adományozni, melyért a szegények nevében hálás köszönetemet fejezem ki.

Tihanyi Domokosné,
nőegyleti alelnök.

— **Házasság.** Dr. Inzelt Arnold, budapesti orvos folyó hó 10-én tartja esküvőjét Budapesten a dohány-utcai izr. templomban özv. Várna Fülöpne leányával, Idával.
Szekeres István fiatal kereskedő f. hó 4-én vezette oltárhoz menyassonyát Tloll Józsa kisasszonyt Tolnán.

— **Megfelebbezett megyebizottsági tagválasztás.** Késmarky — Dezső, mezőlaborezi határszéli rendőrkapitány, akinek helyébe a pálfá—simontornyai választó kerületben Bertalan József pálfai lakos választatott meg vármegyeyi bizottsági tagnak — azon czímen, hogy ő tagsági jogáról le nem mondott és a megyéből való távozása miatt az 1886. XXI. tezik 23. és 30. szakaszainak figyelembe vételével tagsági joga még meg nem szűnt, a megejtett választást megfelelbezte.

— **Egyházmegyei hírek.** Zichy Gyula gróf pécsi püspök dr. Frey János németmárokai plebánost Himesházára, Csizmadia Alajos püspöklaki h. plebánost Kárászra és Libald Lajos pécsi káplánt Püspöklakra plebánossá nevezte ki.

— **Uj részvénykibocsátás.** A Szekszárdi takarékpénztár, a lapunkban olvasható hirdetmény szerint új részvényeket bocsát ki. Az igazgatóság 800 részvény kibocsátását tervezi. Emért a részvényesek 520 koronát fizetnek be. A kibocsátás módosztatát legközelebb tüzetesen ismertetjük.

— **Pénzügyi jubileum.** A paksvidéki takarékpénztár e hó 6-án ünnepelte fennállásának 25 éves jubeliumát, mely alkalomból a takarékpénztár a részvényesek tiszteletére fényes bankettet rendezett az Erzsébet szálloda nagytermében. A banketten a részvényeseken kívül a város és a környék előkelőségei és néhány vidéki pénzügyi képviselője vettek részt.

— **A szekszárdi polgári leányiskola építési tervel.** A szekszárdi polgári leányiskolának építési tervét a vallás- és közoktatásügyi miniszter nem fogadta el, mert bár a tanterem elegendő számuak, de tényleg kicsiny s a miniszter szerint legalább 63 m² nagyságnak legyenek; a rajz és kézimunkaterem is kicsiny, ellenben a szertár túl nagyra van tervezve, tehát ezek is átálakítandók — ezenkívül még egyéb mellékkezelőhelyekre, lépcsőre és bejáratra vannak kifogásai. A tervezetet azon utasítással küldte le, hogy az államépítészeti hivatal új tervet és költségvetést készítsen a miniszter kifogásainak figyelembe vételével.

— **Muzeumi felolvasás.** E hó 10-én este és folytatólag 24-én este *Wosinsky Mór* apátplébános és muzeumigazgató fog felolvasást tartani. A felolvasás címe: Babilonia és Asszírria, számos, igen érdekes vetített képpel. A felolvasás két részre oszlik a sok kép és a szöveg nagy terjedelme miatt. A közönség igen helyesen cselekszik, ha mindkét felolvasáson megjelenik, hogy az egészet átérthesse.

— **Virágálom.** *Kovácsné Nagy Lujza*, a szekszárdi polgári leányiskola igazgatója kedves estét szerzett a közönségnek. Az iskola növendékeivel a múlt pénteken előadatta Tordai Grail Erzsé „Virágálom“ című darabját. Maga a darab igen kedves, bájos alkotás, gyönyörűen simul, alkalmazkodik a fiatal lányok hófehér lelki világához, szép csattanó versekben tanítva meg őket a földi élet legnagyobb boldogságára, a sorsunkban való megnyugvás ma annyira szükséges boldogító érzésére. A darabot Kovácsné Nagy Lujza tanította be nagy fáradsággal, s ez abban előforduló tánczok betanítása *Dobos Adolf* tánczitanító érdeme. A kis szereplők is kitétek magukért, pompásan belelétek magukat elég hosszú szerepeikbe, kifogástalanul esengett ajkukon a poétikus szöveg. A tündérek táncza is szép látványosság volt. Az előadást táncz követte, virágok, tündérek elvegyültek a közönséges földi halandók közé s éjfel utánig vig hangulatban együtt maradtak. A kedves darabot jövő szombaton megismétlik.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter *Bergman Lajos*, szekszárdi díjtalan pénzügyigazgatósági számgyakornokot ideiglenes minőségű segélydíjas számgyakornokká nevezte ki.

— **Köszönetnyilvánítás.** A tolnanémédi keresz-alapra özv. Vass Jánosné 2 koronát adományozott. Köszönettel nyugtatom. Tolnanémédi, 1907. február 1-én.

Oravszky László
jegyző.

— **Eljegyzések.** *Pintér János* dunaföldvári tanító eljegyezte *Csernusák Terike* ugyanottani tanítónőt.

Auth Keresztély eljegyezte *Szünstein Katalint* Pécsent.

— **Kitüntetett munkás.** Lélekemelő, szép ünnepélynek volt színhelye Simontornya község, ahol *Löwy Jakab* partestületi elnök a kereskedelmi miniszter elismerő oklevelét és 100 korona jutalomdíját adta át *Ivancsik József* gyári munkásnak, aki 1869. év óta áll a Fried B. Fiai cég börgyáránál alkalmazásban. A derek munkás érdemeit az ünnepély keretében a kiténtetett intézett szép beszédben *Bereczk István* községi főjegyző méltatta.

— **Szekszárd város utcáinak kikövezése.** Lapunkban megemlékeztünk már arról, hogy a város utcahálózatának kövezési terve elkészült. Pontosán fel van mérve, ki van számítva, mennyibe kerülne, ha egyszerre történnék — és ha a városnak volna rá valója, s hogy végül mennyibe kerül az évi fenntartása. Mindezek feledetere azonban csak egy módszer kínálkozik és ez, hogy a város a kövezetvámszedési jogot megszerzi.

Hogy nem szép a sáros — feneketlen utca, ezt elismeri mindenki. De ha arról van szó, hogy ezt adóból rendezzük, ezt már nehezen ismeri el mindenki. Pedig a kövezetvám is nem más, mint indirect adózás. A kövezetvám-szedési jog megszerzése alkalmából a kövezetvám-tarifá okvetlen bemutatandó. Nem tudjuk a tanács foglalkozott e már vele, de tekintettel arra, hogy a vasuton feladott és érkezett áruk rovatnak meg kövezetvámval, szükségesnek találjuk, hogy ezen tarifát szakközvegek véleményének meghallgatása után állapítsák meg, s a 3 vagy 5 évi le és feladási forgalom átlaga, s különféle árucikkei alapján tegyenek számítást az elérhető bevételre nézve. Figyelembe veendő a számításnál az is, hogy a kövezetvámszedést a város házilag avagy az államvasutak útján, leszámolás ellenében óhajtja-e eszközölni — illetve, hogy melyik előnyösebb! A vasut által való kezelés az államvasutak javára 10% kezelési díj mellett — nagyobb biztonságot nyújt a házi kezelésnél, a mennyiben a vasut minden küldeménynél szavatol a kövezetvámért. Bármelyik kezelési módszert választja is azonban a város, csak köveztesen már!

— **Halálozás.** *Niedzielski Flóris*, tolnai kéményseprő mester folyó évi január hó 31-én, életének 47-ik évében, hosszú szenvedés után meghalt. Temetése február hó 2-án ment végbe nagy részvét mellett. Halálát neje, *Niedzielski Kálmán*, *Dezső* és *Zoltán* gyászolják.

Márffy Ágost m. kir. p. t. miniszteri államtitkár, a Szt. István rend kiskeresztese, a Lipót rend lovagja, a magyar főrendiház tagja f. hó 3-án elhunyt Budapesten. Szolgálatára idejéből az itteni pénzügyi tisztikar számos tagja ismerte előzőekenységéről s a tisztikar érdekei iránt való jóakaratóról.

— **A városház süllyedése.** A szekszárdi városház nagytermének kiugró, pillérekben nyugvó részén évek óta lassu süllyedés észlelhető. A három év előtt teljesített vizsgálat óta a süllyedés meg nem szűnővén, dr. *Hirling Ádám* polgármester megkeresése folytán az államépítészeti hivatal az épületet megvizsgáltatta. A vizsgálatot *Tóth Henrik* főmérnök teljesítette, aki, bár a veszély nem emienns, a terem használatának mellőzését ajánlotta, míg a süllyedés oka megállapítható és az épület továbbá leszállása megakadályozható lesz.

— **Esküvő.** *Turcsányi Zoltán* körmenői (Vas megye) máv. mérnök f. hó 19-én d. u. 4 órakor tartja esküvőjét a helybeli ev. ref. templomban *László Vilma* kisasszonnyal, *László Lajos* szekszárdi ügyvéd leányával.

— **Jótékony adomány.** A tolnamegyei takarékos és hitelbank 100 koronát küldött Szekszárd város tanácsának a szegények között való kiosztás céljából. A kiosztást *Nagy György* gazdasági tanácsnok tegnap délelőtt teljesítette.

— **Az öreg honvédekért.** A képviselőház f. hó 1-én tartott ülésén *Rátkay László* képviselő az 1848/49-es honvédek sorsát tette szóvá s kérte a miniszterelnököt, hogy szeretettel karolja fel az öreg honvédek ügyét. A miniszter kijelentette, hogy már foglalkozik a kérdéssel, hogy hogyan lehetne a régi honvédek sorsán ismét segíteni.

— **Nyugdíjazás iránti kérelem.** *Takács Gyula* Paks község érdemes adóügyi jegyzője nyugdíjazását kérelmezte, tekintettel 40 évet meghaladó tevékeny közszolgálati működésére, melyet Tolnavármegye területén mint jegyző és járási hivatalnok töltött el.

— **Hitközségi tisztújítás.** A paksi anth. orth. izraelita hitközség tisztújító gyűlésén elnökké *Steiner Salamon*, alelnökké *ifju Freund Ignác*, pénztárnokká *Rosenbaum Adolf* választattak meg.

— **Választás.** A dombovári segélyegylet legutóbbi gyűlésén *Pribay Ferenc*et választotta meg pénztárosává.

— **Sorshuzás.** A dunaföldvári járás ujonczainak sorshuzása e hó 16-án lesz *Pakson* Dr. *Bernáth Béla* szolgabíró elnökléte alatt.

— **Választás.** Szekszárdon az iparhatósági megbizottak választását folyó hó 17-én

d. e. 9 órakor a városház nagytermében tartják meg.

— **Adományok a szekszárdi népkönyhára.** A népkönyhára adakoztak: a „Tolnamegyei Takarékos és Hitelbank” 20 kor., — Lovay Ferencz Dees 5 kor. — Ezen kegyes adományokat számos szegényeink nevében hálás köszönettel nyugtatom.

Szekszárd, 1907. február 8.

Bezerédj Pál s. k.

— **Az ügyvédi kamarából.** A pécsi ügyvédi kamara múlt héten tartott közgyűlésén dr. Schvets Antal bonyhádi ügyvéd indítványa alapján elhatározta, hogy a községi és körjegyzőknek a magánmunkálatok végzésétől való eltiltása tárgyában országos mozgalmat indít. Szó sincs róla, hogy emellett az álláspont mellett ne lehetne érvelni, de bizonyos az is, hogy az ügyvédi közreműködés kényszerének eddig a községi jegyzők által végzett magánmunkákra való kiterjesztése az ügyvéddel bíró nagyobb helyektől távol lakó falusi népre igen nagy terhet róna.

— **A szekszárdi r. kath. óvoda új tagjai.** Triebler Ilma urhölgy gyűjtőívén a következők léptek be a róm. kath. óvoda tagjai sorába: Györy Györgyné, Witt Józsefné, Bajó Jánosné, Franek Jánosné, Alacs Zoltánné, Schultz Gusztávné, Horváth Mária, Barakovitsné, Engelbrecht Edéné, Nápataky Gusztávné, Kovács Ignáczné, Mirth Lászlóné, Hagymássy Zoltánné.

— **Olcsó szén.** Általános a panasz a szén árának nagyfokú megdrágulása miatt. *Mutsenbacher* Ödön fa és szénkereskedőnél tatal szén bármily mennyiségben mázsánként 3 koronáért kapható.

— **Sorshuzás.** A Szekszárdon illetéssel bíró állításkötelesek sorshuzását a városház nagytermében f. hó 14-én délelőtt 9 órakor tartják.

— **Eladósodott nagyközség.** Dombóvár nagyközség el van adósodva és keresik most a módokat, mint lehetne abból kilábalni. A város képviselőtestülete legutóbbi közgyűlésén Vörösmarty József, helyettes járási számvevő az 1905 évi zárszámadások alapos felülvizsgálása alapján jelentést tett a város vagyoni állapotáról, amely sajnos, az előző vetősség rossz gazdálkodása miatt igen szomorú. A városnak negyvenezer koronát meghaladó adóssága van, amelynek fedezéséről rövidesen kell gondoskodni, különben Dombóvár a tönk szélére jut. Hiányzik a jegyző-földekért bevett huszonegyezer korona, amelyet külön kellett volna kezelni. Azonkívül kifizetetlen számlák egész légiója fekszik a városnál. Végül haterzen korona állami adóval is tartozik a város. Szóval, ha a város folytatná ezt a gazdálkodást, csődbe kerülne. Hogy ebből a nagy veszélyből kilábalhasson, azt ajánlotta a számvevő, hogy az 1907 évi költségvetésbe negyven százalékos pótdó helyett — száz százalékos szedjen a község. A szilli vasutara a jelenlegi kedvezőtlen gazdasági helyzete miatt anyagi támogatást nem adhat. A képviselőtestület 4-én újból ülést tartott, mert sürgősen kellett intézkedni az állami iskola két új tanterme ügyében. A képviselőtestület annak idején ugyanis elhatározta, hogy a jelenlegi igazgató lakást fogja átalakítani erre a célra. A közigazgatási bizottság azonban nem tartja helyesnek azt a tervet és utasította a községet, hogy a szükséges két új tanterem felállításáról rövidesen gondoskodjék. Ami már most rövidesen meg is történik.

— **Csőd.** Özv. Stern Joachimné paksi kereskedő ellen a törvényszék elrendelte a csődöt. Csődbiztos Mirth László törvényszéki albiró, tőmeggondnok dr. Mayer Gyula szekszárdi, helyettes tőmeggondnok dr. Grosch József paksi ügyvéd.

— **A kocsi alá került.** Taksonyi János Kardos szekszárdi lakos f. hó 8-án a külső erdőről fát szállított haza. Mikor a remetei völgynek jött le kocsijával, a kerékkötő láncz elszakadt, kocsija lefordult az árokba, alá temetve gazdáját, ki oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy életben maradásához alig van remény.

— **Vagyont** érnek a szakértelemmel és lelkiismeretesen kezelt szőlőoltványok, melyek

legolcsóbban a „Milleniumtelep“-en (Nagy-ősz, Torontálmege) szerezhetők be. A kezelettség kivánatra ingyen és bérmentve küldi remek kiállítású magyar vagy német, román, vagy szerb nyelvű főárjegyzékét és készséggel ad utbaigazítást és felvilágosítást új, vagy újraültetésekre vonatkozólag.

— **Vásár.** A székesfehérvári országos állat- és kirakodó-vásárt folyó hó 17. és 18-án tartják meg.

— **Öngyilkosság a tehén ára miatt.** Id. Szücs János sárszentlőrinci lakos f. hó 2-án eladott Feller Henrik udvari lakosnak egy borjas tehenet 390 koronáért és mikor a vételárát megkapta, a vevővel és ifj. Mislai György barátjával elment a kocsmába áldomást inni, ahol megrészegetett és ismeretlen módon összes pénze eltűnt. Hajnalban, mikor hazaért, felesége a tehén árát kereste, de abból egy fillért sem talált, a miért férjét pirongatta, a mit az annyira szívére vett, hogy délelőtt 11 óra tájban, éléskamrájában felakasztotta magát.

— **Veszedelemes tótágastállás.** Sióagárd község gulyásának a téli időben kevés dolga akadt. A szarvasmarhák ilyen szigorú telben az istállóban gondolkodnak a tavaszi friss legelőről. A pihenésnek ezen kedvező idejében a gulyás is gondolt egyet és beállott Wolf Áronhoz pálinkát főzni. E hó 4-én aztán az a komikotragikus gondolata támadt, hogy a kazánház tetején tótágast fog állani. Föl is mászott a háztetőre és hozzáfogott akrobatai művészetéhez, ámde oly szerencsétlenül, hogy a háztetőről lecsúszott és lezuhant a kövezetre; koponyája kettéhasadt most a halállal vívódik.

Nyomdász jubileum.

Kisebb körben lefolyt jubileumi ünnepségről vettem hirt. *Farda Vinczét*, a szekszárdi Molnár-féle nyomda alkalmazottját ünnepelték szaktársai, aki 25 évet töltött szorgalmas, becsületes munkában, a lelket és testet megölő szedőszekrény mellett.

Az ünnepség f. hó 1-én volt az Almássy-féle vendéglőben, a nyomdász-szakegylet helyiségben, ahol megjelentek *Rácz Pál* és *Kaufmann Mátyas*, a Báter-féle nyomda résztulajdonosai is. Az első felköszöntőt *Kaufmann Mátyas* mondta a jubilánusra, majd *Heller Mór*, végül *Müller Mátyas*, mint az ünnepelt tanítványa üdvözölték. *Farda Vincze* meleg szavakkal mondott köszönetet a szép ovációért. A jókedvű társaság reggeli 2 óráig maradt együtt.

Ennyi az egész. Az ilyfajta jubileumokat nem szokták nagybetűs, hosszú cikkekben tálni a nagyközönség elé. A felületesen gondolkozók a nyomdász-ember munkáját nem értékelik kellőképp. Elfelejtik, hogy voltaképpen ők az eszmének, a gondolatnak — szárnyai, az ő lelket ölő, szorgalmas munkájuk nélkül a porban vergődhetnék a legszebb idea, alig-alig repülhetne túl még egy vármegye szűkös határain is.

Az én lelkemben azonban kedves visszaemlékezést idéz fel ez a csendes jubileum. Husz esztendővel ezelőtt ez a most jubilált, velem öregedő nyomdász volt előbb a Tolnamegyei Közlönynél, majd később a Tolnávármegyénel az én hetenként összerótt, kuszált betűimnek fiatal szedője. Tollam bizony megfáradt már, de most ismét megfiatalodik a visszaemlékezés verőfényén. Szívvel-leléssel szaporítom azoknak a számát, akik e szorgalmas, derék, becsületes, szakavatott munkást — habár szerényebb körben is — ünnepelik.

Szekszárd, 1907. február 8-án.

B. I.

Heti apróságok.

Gyönyörű volt, kedves, bájos, Édes, szelid, olyan lányos, Szóval tovább nem cifrázom: Álom volt a — Virágálom!

Este beáll, két napig áll, Mi lehet más: — jurista bál.

Jogászbálon az volt a „jus“: Sok táncz közt, hogy fogyjon a szusz, És hogy mi volt a jurista? A legkitartóbb — „turista.“

Éjjeli csendháborítást Nem büntethet a kapitány Reggel kapott „nachtsmuzikot“, Sok lány, a jogászbál után.

Virágálom, jurista bál, Költészetével füstbe száll S csúf prózától fogunk vaczog: A hus árát négy krajczárral Felcsapták a mészárosok.

Megírjuk sub rosa: Isten e várost védi, óvja Londonba ment báróné Róza...

Nem kell utazni Bécsbe, Pestre, Kaszinónk készül farsangi estre, Sőt ránk figyelhet Berlin, Páris, Mi itt lesz az egyszerűen, Vagyis tán inkább nagyszerűen: Kolosszális, fenomenális...

Ráspoly.

PÉNZINTÉZETEK.

A Tolnamegyei Takarékos és Hitelbank részvénytőke emelése.

A „Tolnamegyei Takarékos és Hitelbank“ r. t. igazgató tanácsa, igazgatósága és felügyelő bizottsága Gróf Széchényi Sándor v. b. t. t. főrendiházi alelnök elnöklésével szerdán, f. hó 6-án együttes ülést tartott, melynek tárgya az intézet igazgatóságának az alaptőkék fölemelésére vonatkozó javaslata volt. — Az igazgatóság az intézet összes üzletágainak állandó fejlődésére és üzletkörüre az utóbbi években történt hatalmas föllendülésére való tekintettel, — hogy ugy a kezelésére bizott idegen tőkék és saját vagyona közölt való arányt fokozza, másrészt pedig a hitelt kereső közönség jogos igényeit közgazdasági viszonyaink fejlesztése és javítása érdekében — minél hathatósabban előmozdítsa, — az intézet 400,000 koronával ténylegesen befizetett alaptőkéjének 800 ezer koronára való fölemelését határozta el.

Az intézet összes saját vagyona, részvénytőke és tartalékkal együtt jelenleg 607,955 korona 55 fillért tesz ki, így tehát a jelenlegi 400 koronás név értékű részvényeknek tényleges belső értéke 607 K 95 fillért tett ki, a mi megfelel a részvények jelenlegi forgalmi értékének is, mert azok az utóbbi időben 600 koronával kerültek eladásra. — Az igazgatóságnak a részvénytőke felemelésére vonatkozó indítványát az összes megjelentek egyhangú helyesléssel és örömmel fogadták el. — Eszerint ezer darab 400 kor., névértékű új részvény lesz kibocsátva úgy, hogy minden régi részvény után jut egy új részvény. — A jelenlegi részvényesek az új részvényekre nézve elsőbbségi joggal bírnak és azokat 520 korona kedvezményes áron kapják meg. — A régi részvényesek elsőbbségi igényüket f. évi márczius hó 30-ig jelenthetik be és a megmaradandó részvények a mostani részvényeseknek biztosított kedvezményes árnál magasabb árfolyam mellett fognak a jelentkezők sorrendjében és arányában áruba bocsáttatni.

Az elővételi jog gyakorlásánál fizetendő részvényenként 20 korona, a további 500 koronából pedig f. évi április hó 15-ig fizetendő 100 korona, f. évi június hó 15-ig fizetendő 100 korona, f. évi augusztus hó 15-ig fizetendő 100 korona, f. évi október hó 15-ig fizetendő 100 korona és f. évi december hó 15-ig fizetendő 100 korona. 1907. évi január 1-től járó 5% kamatokkal együtt.

A kibocsájtandó új részvények még a folyó 1907. év üzleteredményében részvesznek, a régi részvényekkel egyenlően.

Ilyeténképpen az intézetnek összes saját vagyona meghaladja, majd az egy

millió százezer koronát és pedig az alap-tőkeje csak 800 ezer korona, tartalékjai pedig meghaladják majd a 300 ezer koronát, mintán a 400 koronán felül befolyandó összeget a tartalék alapokhoz csatolják. Az igazgatóságnak az igazgató tanács által elfogadott javaslatát a f. évi márczius hó 4-ére kitűzött rendkívüli közgyűlés elé terjesztik.

A Bátaszéki Kerületi Takarékpénztár XXXIV. ik évi mérlege.

A jó termés okozta földvásárlási kedv élénk tüneteivel találkozunk a Bátaszéki Kerületi Takarékpénztár mérlegének vizsgálatánál. Bátaszék szorgalmas iparkodó és éppen nem az egyke-rendszert kedvelő népe mindjobban terjeszkedik Sárközbe, amelynek népe a Kánaán földjén mindinkább szűkebb körre szorul, megöli őket lassan, de biztosan, az asszony uralom okozta luxusszerű öltözködés és a gyerektelenségéből származó munkaerő hiány. Daczára a múlt évi pénzbőségnek, amely éppen a Bátaszéki takarékpénztár igazgatóit arra kényszerítette hogy az üzlet-eredmény kedvezőbbé tétele céljából az intézetnél levő betétekből nagyobb összeget kivegyenek és más pénzügyintézetnél helyezzenek el, az előbb jelzett földvásárlási kedv a takarékpénztárnál a múlt évinél élénkebb forgalmat idézett elő. Az összes forgalom 320,397 K 32 f emelkedett, váltókölesönök állaga 10,188 K 28 f, a jelzálog kölesönök 37,801 K 49 f, a folyószámla kölesönök 15,000 K emelkedést mutatnak. A betét állomány a fentjelzett körülmény daczára 523,337 K 17 f tesz ki, amely Bátaszék és környéke lakosainak bizalmáról tesz tanúságot. A tiszta nyereség 901 K 53 fillérrel kedvezőbb, mint az 1905. évi. A mérleg főbb adatai a következők. Az összes forgalom 2.939,400 K 02 f, összes vagyon 712,461 K 50 fillér, amelyből az alaptőke 80,000 K, tartaléktőke 27,081 K 49 fillér, takaréktári betétek 523,337 K 17 fillért képviselnek, váltó kölesönökben 317,812 K 90 f, kötvény kölesönökben 15,000 K, jelzálog kölesönökben 304,715 K 73 f, folyószámla kölesönökben 41,300 korona van elhelyezve. A bruttó nyereség 50,524 K 43 f, tiszta nyereség 18,750 K 84 f a múlt évi 2000 K nyereség áthozattal együtt, a tényleges tiszta nyereség tehát 16,750 K 84 f, amelynek felosztása tárgyában az igazgatóság a február hó 12-én tartandó közgyűlés elé a következő javaslatot terjeszti:

Adassék 1. 2% jótékony célra 375 K 02 f, 2. 5% tartaléktőke gyarapítására 937 K 54 f, 3. az igazgatóság jutalékára 18% 3375 K 15 f, 4. 75% osztalékra 14,063 K 13 f. Ezen osztalék, ha tekintetbe vesszük, hogy egy részvény értéke 180 korona 9 76%-nak felel meg, a tartalékalap gyarapítására fordított 892 K 46 f figyelembe vételével az évi jövedelem 10 38%.

A Tolnai Polgári Takarékpénztár 25-ik évi mérlege.

Egy negyedszázadnak küzdelmére tekint vissza immár a Tolnai Polgári Takarékpénztár. Ha figyelemmel vizsgáljuk a kiadott mérleget, higgadt megfontoltsággal arra a következtetésre jutunk, hogy a negyedszázad alatt a vezetőség jól sáfárkodott, a részvényeseknek tőkéje megkétszereződött, a részvények forgalmi értéke pedig a kibocsájtási összegnek majdnem háromszorosa már. Az intézet iránti bizalom tanúja az, hogy daczára annak, hogy a tolnai uradalom eladása folytán nagyobb tőkék vonattak el, (a betét visszafizetés 1,130,901 kor. 72 fillér volt), a betét-állomány mégis 8226 korona 70 fillér emelkedést mutat. Mint az igazgatóság is felhozta jelentésében a kamatláb feszültsége az intézet forgalmára kedvezőtlenül hatott, mely körülmény főként a jelzálog- és váltókölesönök kiadásának megszorításában jelentkezik, (57,684 korona 32 fillérrel kevesebb a jelzálogilag és 32,049 korona 26 fillérrel váltókban elhelyezett tőke, mint múlt évben), mégis a folyószámla kölesönöknek 14,466 korona 69 fillérrel, a kötvény-kölesönöknek 5116 kor.

69 fillérrel és a tiszta nyereségnek 6044 kor. 42 fillérrel való emelkedése nemcsak az élénk üzletmenetet, de a helyes és ügyes üzletkötést is igazolja.

Ös-zes forgalom 12,101,852 korona 14 fillér, összes vagyon 2,339,511 korona 12 fillér, amelyből az alaptőke 100,000 korona, a tartaléktőke 95,064 korona, a takaréktőket 1,966,135 kor. 23 fillért képvisel, váltókban 1,599,831 kor. 32 fillér. jelzálogkölesönökben 430,859 kor., kötelezvényekben 158,885 kor., folyószámla kölesönökben 22,258 korona 29 fillér van elhelyezve. Az összes nyereség 149,328 kor. 78 fill., tiszta nyereség a múlt évi 2225 kor. 29 fill. nyereség-áthozattal együtt 27,921 kor. 57 fill., ez évi tényleges tiszta nyereség 25 696 korona 28 fill. Az alapszabályszerű levonások után rendelkezésre álló 26 636 kor. 77 fillérre vonatkozólag a következő felosztási javaslatot terjeszti az igazgatóság a február hó 14-én tartandó közgyűlés elé. Adassék:

1. 500 részvény után 36 koronával . . . . . 18.000— K
2. A tartalék-alap kikerekítésére . . . . . 3651-20 K
3. Elnök tiszteletdíjára . . . . . 200— K
4. Intézeti tisztviselők és szolgáljuttalmazására . . . . . 840— K
5. Jótékony célra . . . . . 150— K
6. Vitessek át 1907. évre . . . . . 3795-57 K

Az osztalék, tekintettel, hogy egy részvény forgalmi értéke 560 korona 6 42%-nak felel meg. Ha figyelembe vesszük, hogy a tartalék-alapra 4936 korona fordított és 15.0 korona 28 fillérrel több vitetik át a nyeresémenként 1907-re, mint áthozott 1905-ről, a részvények 8 75% jövedelmet hoztak.

Az intézet helyes vezetését az élénk forgalom és kedvező osztalékon kívül fényesen igazolja, hogy a tartalék-alap egy negyedszázad alatt, — bár abból egy évtized a fillokszera-okozta válságos időre esik, az alaptőkével egyenlővé tétetett, úgy, hogy az intézet alapvagyon az idő szerint 200.000 koronát tesz ki.

MULATSÁGOK.

A jurista bál.

A hosszas előkészületnek és fáradozásnak megvolt a kívánt eredménye. A szekszárdi első jurista bál szép volt, fényes volt, úgy erkölcsi, mint . . . Pardon ilyen megszokott csapáson nem folytathatjuk, mert a bál ingyenes levén, anyagi sikerről nem is lehet beszélni. Maradjunk tehát az annál nagyobb erkölcsi sikernél. El lehet mondani, hogy ez a bál voltaképpen — rehabilitálója volt a szekszárdi nem jó hírű mulatságoknak.

Vasut, kocsit már a délutáni órákban tömegesen hozta a bálozókat. Szobát napokkal az előtt nem lehetett kapni a vendéglőben.

Maga az est fényes, ragyogó volt. A nagy termet a lépcsőtől kezdve szőnyeg, virág dísz borította. Bent a falakon széles szalag díszítések futottak végig, a szinpad helyén egész kis délvidéket varázsoltak elő délszaki növényekből.

A közönség 9 óra után kezdett gyülekezni. A főrendező, *Hazslinszky Géza* kir. törvényszéki elnök, valamint neje, ki pompás bál öltözködést viselt, nagy szeretetre méltósággal töltötték be, a hogy úgy mondjuk — házigazdai tisztet.

A táncot fél 10 órakor kezdték meg, eleintén lanyhán, de később mindjobban fokozódó kedvvel. Az első négyest úgy éjfél tájban 72 pár táncolta. Az éjfél utáni csárdást *Hazslinszky Ágost*, a törvényszék elnöke testvéreinek sikerült zeneszerzeményére járták, melynek kottája csinos börtáncrendbe volt bekötve. Három órakor pompás füzér tánc volt. A táncoló hölgyek élő piros tulipánt kaptak.

A bál legnagyobb dicsérete, hogy másnap 8—9 óráig tartott. Egyébként egy jól mulatott kis leány a következő sorokban küldte meg róla a megfélebbizhetlen ver-diktet:

Ezennel itéljük,
A király nevében:
Jurista bál legyen
Kettő is egy télen.

Jelen voltak *asszonyok*: Adamecz Gyuláné (Tápé), Bajó Jánosné, dr. Beöthy Károlyné, Breitnecker Alfrédné (Tolna), Bakay Dezsőné (Nagydorog), Bunn Lajosné (Paks), Bolyos Béláné, Csik Józsefné (Bonyhád), Cservény Lukácsné, dr. Csizmadia Gézáné, Döry Pálné, Dicity Lajosné, Dörnyey Ferenczné, Dömötör Miklósné, Dobrik Lajosné (Tolna), Fink Kálmánné, Fördös Gézáné (Paks), Fónagy Józsefné (Góga), Fischer Jánosné (Tolna), Fejős Imréné, dr. Freyler Károlyné (Tamási), Gerenday Lajosné, Györy Györgyné, Hazslinszky Gézáné, Hagymássy Károlyné (Paks), Holub Jánosné, Haidekker Károlyné (Dunaszentgyörgy), Hoffmann Sándorné, Keplinger Gézáné, Kovács Dávidné, dr. Kramolin Gyuláné, Klieber Györgyné, Lintner Jánosné (Tolna), Mehrverth Lajosné, Meheverth Gusztávné, dr. Müller Ferenczné, Mányoky Kornélné, Malicsek Ödönné, Návay Emilné (Bátaszék), Nikitics Imréné, Orosz Lajosné, Pazár Dezsőné, dr. Pesthy Pálné, Perler Keresztélyné (Tolna), Reberics Imréné (Tamási), Rác Józsefné, dr. Szász Endréné, Szász Gusztávné (Bátya), Szévald Oszkárné, Szentpétery Józsefné (Paks), Schmideg Mórné, Szigeth Nándorné (Tolna), Stokinger Jánosné, Szondy Istvánné, Sass Lászlóné (Borjád), dr. Spányi Leóné, Tomcsányi Lajosné, Tekus Vilmosné, dr. Török Ottóné, Tóth Henrikné, Török Béláné, Taubner Adolfné (Tolna), Vagner Andorné, Weber Jánosné (Zomba), Wilczek Sándorné.

Leányok: Adamecz Gizella, Anna és Ella (Tápé), Bakay Ilonka és Irénke (Nagydorog), Borsody Feri (Tolna), Cservényi Ilonka, Döry Natalia, Dicity Paula, Dobrik Annus (Tolna), Fink Margit, Fischer Etuska (Tolna), Gerenday Margit, Herczeg Mariska, Klieber Gizi, Mányoki Sári, Matejka Janka (Tolna), Mehrverth Margit, Mehrverth Erzsike, Malicsek Jolán, Návay Katus (Bátaszék), Nászay Palika, Németh Sári (Paks), Orosz Flóra, Pleszky Ilonka (Tolna), Perler Kata (Tolna), Robitza Miczi (Nagy-Marton), Szondy Erzsike, Schmideg Margit.

Piknik. F. hó 7-én, a Szekszárd Szálló kistermében barátságos farsangi mulatság folyt le, amely az idej farsang családias mulatságai között egyike volt a legsikerültebbeknek. A kedélyes társaság Garay Ferkó bandája mellett egész reggelig együtt maradt.

Jelen voltak *asszonyok*: özv. Lengyel Lászlóné, özv. Csizmadia Imréné, Stockinger Jánosné, Nikitics Imréné, id. Mihályfy Józsefné, Hradek Ferenczné, Hradek Edéné, Vitkovics Józsefné, Straub Ödönné, Krautzak Józsefné, Nemes Sándorné, Mehrfels Lajosné, Géczy Sándorné, Rill Józsefné és Schulez Gusztávné.

Leányok: Póhl Mariska, Tumó Mariska, Hradek Paula, Ocskay nővérek, Mihályfy Erzsé, Rill Mariska, Lengyel Szeréna, Krautzak Mimi.

Nyilvános köszönet. Hálás köszönetet mondok mindazoknak, akik a polgári leányiskola jótékony célra rendezett estélyének akár anyagi, akár erkölcsi sikerét közreműködésükkel előmozdítani szivesek voltak. *Kovácsné Nagy Luiza*, polg. leány isk. igazgató. Az intézet segélyalapjának az estély 551 kor. 66 fillér tiszta jövedelmet hajtott. Jegyeiket megváltották: Gr. Apponyi Géza 10, Özv. Szigeth Gáborné 10, Dr. Leopold Kornél 10, Szabó Károly orsz. képviselő 5, Bajó Pálné 5, Hayt Gábor 4, Dr. Fent Ferencz 2, Krammer Jánosné 2, Csery István Dombóvár 2, Székely Krisztina 1, Mehrverth Ferencz 5, Kelecsényi Ambrus 5, Tolnamegyei Takarékt. és Hitelbank 5, Dr. Hangel Ignáczné 5, Mayer János 5, Dr. Nozdrovitzky Ferencz 5, Osztrich Mihály 5, Wolf Henrikné 5, özv. Mayer Andrásné 2, Tóth Ödön 2, Mehrverth Lajosné 2, Komáromi Gyuláné 2, Wilczek Sándor 2, Dr. Mayer Gyuláné 2, Dr. Mayer Gyula 2, Özv. Todorovits Lajosné 2, Dr.

Herczegh Gyula 2, Dr. Boor Jenő 2, N. N. 2, N. N. 1, Molnár Pál Sütvény 5, Böhm Aranka 1, Nits Istvánné 2, Kövessy Á. 2 K. Felülfizettek: Bogyai Karolin 1, Molnár Józsefné 1, Özv. dr. Kramolin Emilné 3, Dánay János 1, Kunczer János 1, Vágó Gyula 1, König Károlyné 2, Bodnár István 2, Haudinger Gyula 1, Weisz Jakab 2, Simontsits Elemér 3, Wosinsky Mór 3, Hecht Jakab 5, Szücs Ferencz 2, André István 2, Sándor István csendőr százados 1. Fischhof Jakab 2, Döry Pál 2 koronát, N. N. 40 fillért. — Az előadást megismétlik f. hó 16-án d. u. fél 6 órakor.

A szekszárdi kath. legényegyesület ifjúsága 1907 évi február hó 11-én, a kath. kör nagytermében szineloadással egybekötött zártkörű táncmulatságot rendez. Belépő díj: személy-jegy 1 kor., családjegy (3 személy után) 2 kor. 40 fill. Az előadás kezdete este pont 8 órakor. Felülfizetéseket köszönettel fogadunk és azokat a hirdapokban nyugtázzuk. A meghívó másra át nem ruházható és kívánatra előmutatandó. Szinre kerül Virágh Gyulának „Piroska” című egy felvonásos népszínműve.

Borkostoló. A szekszárdi r. k. olvasókör mult vasárnap tartott borkostolóján hetvenen vettek részt, akik a legjobb hangulatban kóstolgatták a termelők saját termései borainak legjavát. Felköszöntöket mondottak Szabó Géza, Boda Vilmos és Szuliman György.

Az ózsák pusztai ifjúsági egyesület folyó évi február hó 10-én saját könyvtára javára műkedvelői előadással egybekötött táncvizigalmat rendez. Tóth Ede darabját a „Falu rosszat” adják elő.

Köszönet nyilvánítás. A szekszárdi építő, fa- és szabómunkások február 2-án tartott és kitűnően sikerült mulatságán felülfizettek: Dicenty László 4, özv. Mál Vilmosné 2, Mechl József 2, Fekete Hugó, Cziráki József, Rebek János, Czukker József, Goldberger Ferencz 1—1 kor., özv. Gyuriczáné 80, Alliquander N., Reinger György, N. N., N. N. 40—40, Alliquander N., Gerich György, Gerstl Dávid, Motos József 20—20 fillért, mely szíves felülfizetéseikért ezen az uton mond köszönetet a vígalmi bizottság.

EGYLETEK, TÁRSULATOK

Műkedvelői előadás. E hó 3-án állottak a szekszárdi ev. ref. olvasókör műkedvelő tagjai a világot jelentő deszkára, hogy a nagy közönségnek — amely a jótékony cél érdekében zűfolásig megtöltötte a „Szekszárd Szálló” dísztermét — bemutassák szorgalmas tanulásuk eredményét s hogy az aldozatok közönségnek élvezetes estét nyujtsanak. Ámbar az előző estén kezdődött és az előadás nap reggelén még javában folyt „jurista”-bál, nehéz technikai akadályokat gördített a rendezőség elé, amennyiben a szinpad újra való felállítása még delután is tartott, mégis sikerült az előadás előtt rendbe jönni. Mit szóljunk a szereplőkről? Az előadott darab: «A piros bugyelláris» egyenesen a nép, a szereplők életéből van merítve s el is játszották azt úgy, amint csak kellett. Zsófi asszony — Csötönyi Erzsike — először mozgott szinpadon, szerepét kitűnően tudta s kifogástalanul énekelt. Ha többször fog játszani, törül metzett „menyecske” lesz belőle. Julis asszony (Székelyi Viczuska) és Mencsi (Székelyi Erzsike) igen jók voltak. Egy egy virágcsokrot kaptak úgy ők, mint a Kata cigány asszony személyesítője (Szücsény Juliska), aki igazi cigány volt. A férfiszereplők különösen kiváló alakítást nyujtottak, így Török Mihály bíró szerepében Majsai István igazán tipikus magyar alak s igazi magyar férj, Csötönyi Imre (Csillag Pál), bár indisponálva volt — nem felede meg el, hogy ő is „huszár” volt — s ugyancsak huszáros alakítást nyujtott. Kósa Gyurka — Csötönyi Vincze — igazán mintája volt a „kósa Gyurkák”-nak, remekül énekelt és játszott. Az est clouja azonban „Pennás”, Sándor József volt, aki

rögtönzött s helyi érdekű kopléival, nemkülönben a komikus szerepre való rátermettségénél fogva aratott sok tapsot. Szintén igen jó volt Hájas ispán szerepében Balog Adám eredeti játékaival. A leveles Misie, (Kovács Sándor) szintén kitűnő alakítás volt s a segédszemélyzet is szívvel lélekkel hozzájárult az est sikeréhez. Az estély úgy a nagyközönség szórakoztatása, mint az olvasókör érdekére való tekintetből is ugyancsak sikerültnek mondható. Ugyanezt a darabot hushagyó kedden megismétlik, amikor is a tiszta jövedelem az összes helybeli jótékony intézetek között fog elosztani. Felhívjuk a nagyközönség figyelmét ezen előadásra, ahol a jótékonyra való aldozatért kellemes szórakoztatást kap ellenértékül.

TANÜGYI HIREK.

A közigazgatási bizottság tanügyi határozatai.

Tolnavármegye közigazgatási bizottsága 1907. február 6-án tartotta rendes havi gyűlését, melyen a kir. tanfelügyelő többek között a következő ügydarabokat terjesztette elő:

Először is jelentette, hogy január havában 33 tanteremben 13 iskolát és 1 óvodát látogatott meg. Azonkívül elnököl a paks-cseresnyés pusztai községi tanítóválasztáson és résztvett Kun Kálmán paksi állami polgári iskolai tanító fegyelmi vizsgálatán. Az iskolában elért eredményt jónak minősíti.

Továbbá jelentette, hogy a miniszter Gyöngyösön állami óvodát szervez, és hogy a döbröközi rk. hitközség 6 tanteremmel és tanítói lakással ez évben új iskolát épített.

A **szedresi** zugiskola, miután Strasser Zoltán ottani magántanítónak oklevele nincsen, bezárattott.

A **jelsőnánai** községi állandó menedékházvezetői állásra megválasztott Tannerné Fluck Katalin okl. óvónő bevéltatása jóváhagyatott.

Gamma Döme és Tevely László kaposvári lakosok utmutatója az iskolai költségvetések és számadások elkészítéséről ajánlatot.

Kreutzer Károly, König Géza és Linhard Hilda Szekszárdi izr. tanítók díjlevele jóváhagyatott.

A **sióagárdi és harczi** községi iskolai alapvagyon és a tolnai I. Ferencz József alapítvány végleges felülvizsgálás végett a a miniszterium számvevőségehez terjesztett fel.

A **paks-cseresnyés**—pusztai községi tanítói állomásra Hoffmann Adám helyébe Farkas Matild választatott meg. Miután államsegélyes iskola, a választás jóváhagyás végett a vallástügyi miniszterhez terjesztett fel.

A **majosi** községi nyári menedékház 1906. évi számadása jóváhagyatott.

A **kistengeliczi** községi tanítói állásra Hoffmann Adám megválasztását a közigazgatási bizottság jóváhagyta s a tanítót jelen állomásában végleg megerősítette.

A **regölyi** rk. iskola fenntartójául a 19,790/1903. évi közokt. miniszteri rendelet alapján a rk. hitközség mondatott ki.

Nagyszokoliban ujonan fognak építeni községi állandó menedékházat. A terv. és költségvetés beterjesztésére a község utasított.

Tolna község, a községi iparostanonczi iskola 1905/6. tanévi számadásának pótlására hivatott fel.

A **györkönyi** ág. ev. egyházközség államsegély kérvénye a közoktatásügyi miniszterhez pártolólág terjesztetett fel.

A **paks-cseresnyés**—pusztai községi tanító 400 K, államsegélye Hoffmann Adám részére engedélyeztetett.

A **döbröközi** rk. hitközség 6 tanteremmel és ugyanannyi tanítói lakással új iskolát épített. Az építést már ki is adta Lamping Adám és József építési vállalkozók, gödrei lakosoknak. Az építési összeg 55,500 korona. Az épületnek 1907. augusztus hó 30-án teljesen készen kell lenni.

Az óvó- és tankötelesek összeírása iránt a miniszter másként fog intézkedni, miért is az 1907/8. tanévre való összeírás további intézkedésig felfüggeszteni rendelte. A bizottság ebből kifolyólag a 3463/1906. kb. számú határozatát egyelőre felfüggeszti, vagyis 1907/8. tanévre az óvó- és tankötelesek további intézkedésig nem iratnak össze, azok összeírása csakis az újabb miniszteri rendelet leérkezése után fog elrendelteni.

Váralja a községi iskola tervének és költségvetésének beterjesztésére utasított.

Bátaapáti községi nyári menedékház, s az 1906. évi óvoda alapszámadása, a völgyeségi járás főszolgabirójának, a járási számvevővel való megvizsgálata végett kiadott. Itt említjük fel, hogy a számadások nem a közigazgatási bizottsághoz, hanem a járási főszolgabiróhoz küldendők, azok vizsgálatják meg a járási számvevőkkel, s vizsgálat után terjesztik be a közigazgatási bizottsághoz. Ezen egyszerűsítés által több munka megkíméltetik.

Bátaszék, mely oly sokat áldoz a tanügyre, beterjesztette 1907. évi iskolai költségvetését. A bizottság azt 20,992 K 98 fill., bevétellel, 20,932 K 25 fill., kiadással és 60 K 73 fill., pénzmaradvánnyal jóváhagyta. — Menedékházainak 1907. évi költségvetését pedig 2,035 K, bevétellel, 1,815 K kiadással és 220 K, fölösleggel a bizottság szintén jóváhagyta.

Kistormás község ez év nyarán az ág. iskolában nyári menedékházat állít fel. A bizottság az állás betöltésére utasította a községet.

Kinevezés. Özv. **Leszkovác** Istvánné szállkai gör. kel. tanítónő a csurogi községi iskolához rendes tanítónővé neveztetett ki.

Új gazdasági ismétlő iskola. Dunaszentgyörgyön községi jelleggel gazdasági ismétlő iskola alakult.

Menedékház. Kistormáson a jövő nyáron községi nyári menedékház fog létesülni. E célra az ág. ev. egyházközség iskoláját szíves készséggel átengedte.

Tornaverseny. Budapesten tornaverseny lesz ez évben is május 26-án.

SPORT.

Vadászat. Bertics Pál Értény község jegyzője vadászterületén január hó 31-én a nagy hó dacára sikerült körvadászatot rendezett. Jelen voltak a környék azon vadászai, akik az időtől nem ijedtek meg. Terítékre került 47 nyul, 2 róka és 3 füzán. A koppanyszántóiak kitétek magukért, mert mind megjelentek a vadászon, még a hölgyek is. Vadászat után a kifáradt puskások a házigazda vendégszeretetről ismeretes házában a hajnali órákig mulattak és eltették a nap hőjét Szabó Zoltán koppanyszántói jegyzőt, aki egy lövésre két nyulat lött.

GAZDASÁG.

A **vármegyei gazdasági egyesület** e hó 7-én tartott igazgató választmányi ülést és közgyűlést, melyeknek lefolyása a következő: Mindkét ülésen **Jeszenszky** Andor gazd. egy. elnök elnököl; a választmányi ülésen jelen voltak: **Apponyi** Géza gróf főispán, **Alldorfer** Lipót, **Apáth** Alajos, **Bakay** Dezső, **Bernrieder** János és ifj. **Bernrieder** József, **Döry** Frigyes, **Döry** Pál alispán, **Fördös** Dezső, **Kelecsényi** Ambró, **Leopold** Sándor, **Nits** István, **Perczel** József, **Sass** László, **Tomcsányi** Lajos, **Visolyi** Ákos, **Vilczek** Sándor választmányi tagok és **Molnár** József egyesületi titkár. A tárgysorozat szerint 1. A földmívelési miniszternek a löheremagvak aranka mentességének biztosítása tárgyában küldött leiratára felírnak a miniszterhez. 2. Ugyanazon miniszternek a gazdasági munkás közvetítés ügyében küldött leiratát köszönettel tudomásul vették. 3. A kereskedelmi miniszternek a vasuti hálózat

fejlesztése tárgyában küldött leiratára a választmány kebeléből *Döry Pál* alispán elnöklésével *Bartal Béla*, *Döry Frigyes* és *Leopold Sándor* tagokat, valamint *Alacs Zoltán* kir. főmérnököt küldték ki azzal, hogy a február 15-én megtartandó választmányi ülésre egy tervezetet mutassanak be, melynek alapján a miniszterhez javaslat tehető. 4. és 5. Az *OMGE* mezőgazdasági üzemszabályának támogatása, s a Dombóvár vidéki gazdakörnek a gazdák szervezkedésére irakérelmét tudomásul vették. 6. A magyar gazdaszövetségbe tagul belépnek. 7. A magyaróvári gazd. mensa akadémiába évi 20 korona díjjal alapítótagul belépnek. 8. Az egyesület 1907 évi működési és költségvetési tervezetét a közgyűlés elé terjesztés végett elfogadták.

9. A mezőgazdasági törvény revíziójára vonatkozólag igen érdekes és terjedelmes javaslat tervezetet terjesztett elő *Molnár József*, az egyesület titkára, melyben egymás után reámutatott a törvény hiányaira és indokolta a hiányok pótlásának, valamint több szakasz megváltoztatásának szükségességét s azután felolvasta a részletes javaslatokat, amelyeket a választmány egyenként vitatott meg. Ezek közül nevezetesebbek a következők: A törvény 2. szakasza kibővíthető azzal, hogy a birtokosság birtokeladása vagy bérbeadása s viszont birtokszerzése vagy bérlete a birtokosság közgyűlésének jogkörébe utaltassék. A törvény 9-ik szakasza egészen, a 10-ik szakasza részben törölnendő, a nyomásos gazdaság és osztatlan közös legelőben érdekelt birtokosok szervezkedési joga beszüntetendő, s a 2 és 7-ik szakaszban a birtokosság közgyűlésére utalt ügyeken kívül, a községi képviselőtestület és előjáróság intézkedjék s a birtokossági tanács eltörölnendő.

A 15-ik szakasz szövege olyan értelemben helyettesítendő, hogy a hatóság ellenőrző közege a vármegyei szakelőadó, aki intézkedéseiben a járási mezőgazdasági bizottság véleményét kéri ki. Továbbá a tagosítás törvényhozásilag sürgősen rendeztesék. Az apaállatoknak a főszolgabírók részéről való vizsgálata indokolatlan; sokkal helyesebb, ha a járási mezőgazdasági előadó, két bizottsági tag és járási állatorvos vizsgálja meg azokat s az eredményről ezen küldöttség jelentést tesz a járási hatóságnak. A vm. járási és központi hatóságok támogatására alakítandó járási és központi mezőgazd. bizottság szervezési és működési köre, a hatóságok mellé rendelőndő szakérőknek a hatósági szervezetbe illesztése a törvényben szabályoztassék. A birtok határrendezés körébe eső ügyeket a járási hatóság nem képes kellőleg ellenőrizni, szükséges tehát, hogy a szervezetbe a szakértelem vitessék be s a mezőgazdasági ügyeket a jár. hatóság mellett egy szakelőadó kezelje. A szőlőbetegségek elleni védekezésre a kötelező hegyközség alakítása hozandó be, még pedig minden 100 kat. holdnyi szőlőterületre. A mezőőrök mostani javadalma oly csekély, hogy megélni képtelenek s mivel ezen szolgálatra figyelmes és becsületes emberek szükségesek, a törvényben jog adassék a törvényhatóságnak, hogy szabályrendeletet alkotasson, melyben a mezőőrök minimális javadalmazása megállapíttassék és hogy a vármegye alispánjának joga legyen a főszolgabíró meghallgatásával, a mezőőrök részére golyós fegyver engedély kiadására is. A mezőrendőri kihágásban való ítélkezés a községtől elveendő s az, I-ső fokban a járási hatóságra ruházandó úgy, hogy az előiratok beszerzése, jegyzőkönyv felvétele stb. az előjáróság kötelessége, de az iratokat további eljárásra a főszolgabíróhoz terjessze be. Ezek a javaslat főbb és nevezetesebb pontjai. — 10. A földmivvelésügyi miniszternek a munkás mozgalmak és aratási szerződések tárgyában küldött leiratára a választmányi ülésekből kifolyólag nem válaszolhatnak s így ezt közlik a tagokkal és bevárják észrevételeiket, azok alapján fog az elnök válaszolni. 11. Hőgyész községnek azon kérelmére, hogy a gazdasági egyesület útján kedvezményes áron vásárolt kenyérszikkák árát, — melyet az egyesület előlegezett a községnek, — és a mely vételárát a községet már beperelte, —

az egyesület engedje el, illetőleg felerészből való megtérítését engedélyezze, azt határozták, hogy a vételárból 1/4-ed részt elengednek, és a kamatot sem kívánják, de a mindkét részről való eddigi perköltséget a község tartozik viselni; ha ezt a község nem fogadná el, akkor az egyesület a pert tovább folytatja. 13. *Apponyi Géza* gróf, főispán indítványára elhatározták, hogy a pécsi kiállításon 9 drb népies tenyészmarha kollekcióval részt vesznek. 14. *Kollmann Gyula* indítványára pedig elhatározták, hogy a földmivvelésügyi miniszterhez felírják, hogy a dohánybevitel február és március hóban történjék és a dohány árak felemeltesse.

Ezzel a választmányi ülés véget ért, mely után közvetlenül folytatták a közgyűlést, melyen a fentebb felsorolt választmányi tagokon kívül részt vettek: *Boros Zoltán*, *Bürgner Jakab*, *Klimes Antal*, *Schlichter Lipót*, *Sigora Lajos*, ifjú *Tenczlinger Lajos* és *Veiner Jakab* egyesületi tagok.

Az elnöki jelentés és a számadások elfogadása után a választmány által elfogadott 1907. évi működési tervet és költségvetést tárgyalták. A működési tervet általában a gazdálkodás minden irányban való támogatására irányul, de mint az állattenyésztésre igen fontosat, kiemeltük, hogy a javaslatok képest a közgyűlés elhatározta, hogy a gazd. egyesület írjon fel a földmivvelésügyi miniszterhez, hogy az előző kormányának a tenyészállatokra vonatkozó intézkedését szüntesse be és a községeket részesítse állami segélyben; azonban a gazdasági egyesület a saját hatáskörében is folytatja a közvetítést s tekintettel a változott gazdasági viszonyokra, már előre felhatalmazta a választmányt, hogy a közvetítés új rendszerét állapítsa meg. — A költségvetés szerint remélhető bevétel 7246 korona, valószínű kiadás 9220 korona, hiány 1944 korona, melynek fedezére a föld-

mivvelésügyi minisztertől 2000 korona állami segélyt kérnek. A mezőgazd. törvény revíziója tárgyában fentebb irt javaslatokat elfogadták, valamint a választmánynak egyéb a közgyűlés elé tartozó javaslatait. Ezek után megéjtették a tisztújítást, melynek eredménye a következő:

Elnök: *Jeszenszky Andor*, alelnök: *Sztankovánszky János*, *Perczel József*; választmány: *Apáth Alajos*, *Apponyi Géza* gróf, *Apponyi Sándor* gróf, *Bakay Dezső*, *Bartal Béla*, *Bernrieder János*, *Bernrieder József* id., *Bernrieder József* ifj., *Bezerédj Pál*, *Blascsok Gyula*, *Csapó Dániel*, *Döry Frigyes*, *Döry Hugó*, *Döry József*, *Döry Pál*, *Forster István*, *Fürdő Dezső*, *Hanzély János*, *Kollmann Gyula*, *Kovács Sebestyén* Endre, *Leopold Sándor*, *Nits István*, *Perczel Dezső*, *Perczel Lajos*, *Pleszky Antal*, *Sass László*, *Simontsits Elemér*, *Széchenyi Domonkos* gróf, *Széchenyi Sándor* gróf, *Tenczlinger Lajos*, *Tomesányi Lajos*, *Vizsolyi Akos*, *Wiltzek Sándor*, *Fehér Zoltán*, *Klimes Antal*, *Návay Emil*, *Schell József* br., *Sigora Lajos*, *Hainrikffy Pál*, *Huber Lajos*.

Számvizsgáló bizottság: *Tóth Károly* *Máthi Kálmán*, *Forster Zoltán*.

Bika közvetítő bizottsági elnök: *Sass László*; tagok: *Apáth Alajos*, *Bernrieder János*, ifj. *Bernrieder József*, *Döry Hugó*, *Hainrikffy Pál*, *Forster István*, *Jagicza István*, *Kollmann Gyula*, *Parragh Mihály*, *Pleszky Antal*, *Huber Lajos*, *Wiltzek Sándor* és a kerületi állattenyésztési felügyelő.

Szerkesztői üzenetek.

K. F. Mucsi. Jövő számban hozzuk.

K-y. D. urnak. M.-Laboroz. Levélben választunk. Több kéziratról jövőre.

Vendéglő megnyitás.

Lukács Gyula

volt szekszárdi kaszinói vendéglős tudatja Szekszárd és vidéke nagyközönségével, hogy

BUDAPESTEN közel a keleti pályaudvarhoz

a VII. kerületben **Thököly (Csömöri) ut 30. sz. alatt** egy minden tekintetben kényelmes vendéglőt nyitott.

Midőn ezen körülményt úgy Szekszárd, mint Tolnavármegye közönségének szives tudomására hozom, főtörekvésem oda irányul, hogy az igen tisztelt vendégeimnek kitűnő szekszárdi boraimmal, ugyancsak elsőrendű részvény-sörömmel, valamint jó magyar konyhával kitüntető bizalmát mielőbb kiérdemeljem.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, maradtam kiváló tisztelettel Budapest, 1907. évi február hó 1-én

1-3

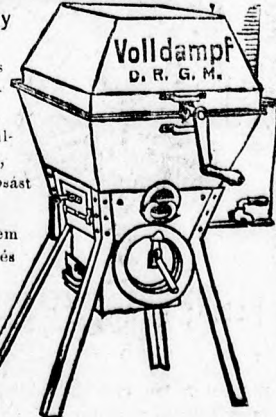
Lukács Gyula, vendéglős.

Téssék választani!

Emez itt egy mosónő, a ki természetesen a mosással járó munkákat csak egymásután teljesítheti, a ki a mellett mindenkor magas bért igényel s azonkívül majdnem kivétel nélkül csodálatra méltó nagy „gőz” fejleszti, azaz nagy étvágygyal bír.

Ez azonban egy oly mosónő, amely „gőzzel” mos anélkül, hogy étvágyat gerjesztene s a mellett a főzést, fűlést, parolást, felfűtlenítést és mosást egyidejűleg, tehát egyszerre s nem egymásután végzi és ami fő: mindemellett nem követel soha bért!

Tehát mit részesít előnyben?

A régi eljárást-e, mely idővesztéssel, hosszúsággal és költséggel jár, avagy az új kezelést, mely időben és költségben kb. 75%-ot megtakarít? Téssék próbálni! A John-féle „telített gőzű” mosógép próbára is szállítatik. Kapható: Müller Testvérek műgépszeknél, Szekszárd, Kaszinó-bazár.

Ideális arcz-crème a zsirtalan
DIANA ARCZKENŐCS
nappali használatra.

Az arcznak üde színt kölcsönöz és
azt bársonypuhává teszi.

Éjjeli használatra a zsirszerű

DIANA ARCZKENŐCS

szeplő, májfolt és mindennemű arc-
tisztátalanság ellen.

Ára I korona.

Diana szappan 70 fillér.

Kapható:

**Szeghy Sándor gyógyszer-tár-
ban Szekszárdon.**

Mindennemű bel- és külföldi

**hirlapok, folyóiratok,
szaklapok, divatlapok**

előfizetését legpontosabban eszközöli

Báter János könyvkereskedése.

Zárszámadások

Évi jelentések

Kimutatások

Eljegyzési, esketési

Báli meghívók

izléses, tiszta kivitelben
gyorsan elkészítettnek

**Báter János könyvnyomdájában
Szekszárd.**

Biztos gyógyulást

talál mindenki a felette fájdalmas bajok

Rheuma

1-8

Csuz

Ischias

Zsába ellen,

ha csak egyszer is megpróbálja
az új szert.

A „SAMOL” egy kesős, mely 50 és 2 K 50 f-es (sokáig tartó) tubusokban a legtöbb gyógyszer-tárban kapható.

SAMOL

Ha a lakóhelyen lévő gyógyszer-tárban „SAMOL” még nem volna rak-táron, tessék írni a budapesti fő-raktárhoz.

FILO JÁNOS gyógyszerész Budapest
Mátyás-tér 3.

A „Samol” oly eddig ismeretlen, hatásos alkot-részt tartalmaz, melynek előállítása a legtöbb államban szabadalmazva van. A budapesti ker-betegsegélyző pénztár kórházában, más számos kórházban, orvosok és magánosok által kipró-bálva. Használati utasítás és orvosi vélemények minden tubusnál.

MEGHIVÓ.

A SZEGZÁRDI TAKARÉKPÉNZTÁR

f. évi márczius hó 5-én délelőtt 10 órakor az intézet saját helyiségében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a t. czimű részvényeseket alólirott igazgatóság tisztelettel meghívja.

Tárgysorozat:

1. Az alapszabályok 19. §-a szerint a közgyűlési elnök megválasztása.
2. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes tagnak kijelölése.
3. Alap és tartaléktőkéknek új részvény kibocsájtása által leendő felemelése iránti igazgatósági javaslat és reá vonatkozó felügyelő bizottsági jelentés.
4. Az alapszabályok módosítása iránti igazgatósági javaslat és reá vonatkozó fel-ügyelő bizottsági jelentés.
5. Intézeti hirdetések közzétételére országos lap kijelölése.

Kelt Szekszárdon, 1907. évi február hó 7-én.

A Szegzárdi Takarékpénztár igazgatósága.

Az alapszabályok 16. §-a értelmében a közgyűlésen csak azon részvényes gyakorolhatja akár sze-mélyesen, akár meghatalmazott által szavazati jogát, kinek részvénye a közgyűlést megelőzőleg legalább két hóval előbb iratott nevére és az intézet pénztáránál még le nem járó részvényeivel együtt letételt.

Az alapszabályok változtatásáról is lévén szó, figyelmeztetnek a részvényesek, hogy az alapszabályok 21. §-a értelmében érvényes határozat hozatalra az alaptőkének legalább 3/4 részét képviselő részvényes jelen-léte szükséges.

Szekszárd r. t. város polgármesterétől.

Hirdetmény.

Szekszárd r. t. város polgármestere a képviselőtestület határozata folytán ezennel közhírré teszi, hogy a szekszárdi polgári iskola alapvagyonát képező 113780 □-öl nagyságu ingatlan — szántó föld és szőlő — gazdasági épülettel 1907. év november 1-étől számítva egymás után következő 12 évre, **f. évi márczius 3-án** délelőtt 10 órakor a városháza nagy tanácster-mében tartandó írásbeli zárt ajánlattal kapcsolatos szóbeli árverésen haszon-bérbe fog adatni.

A kikiáltási ár 2400 kor., melynek 10 százaléka az írásbeli ajánlathoz csatolandó, a szóbeli árverésnél pedig az árverést vezető városi tisztviselő kezeihez az árverés megkezdése előtt leteendő.

A részletes bérleti feltételek a polgármesteri hivatalban a hivatalos órák alatt betekintheők.

Szekszárd, 1907 február 7.

Dr. Hirling Ádám
polgármester.

MEGHIVÓ.

A „Tolnamegyei Takaréék és Hitelbank Részvénytársaság”

Szekszárdon, 1907. évi márczius hó 4-én
déután 5 órakor az intézet helyiségében

rendkívüli közgyűlést

tart, amelyre a t. részvényesek az alapszabályok 22. §-ára való hivatkozással tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes megválasztása.
2. Igazgatósági javaslat a társaság alaptőkéjének fölemelése és ennek kapcsán az alapszabályok módosítása tárgyában.

Szekszárdon, 1907. évi február hó 6-án.

Gróf Széchenyi Sándor s. k.
elnök.

Eladó ház.

Szekszárdon, az újvárosban lévő 716. számú ház, mely áll 8 lakásból és a hozzátartozó melléképületekből, kedvező fizetési feltételek mellett eladó.

Bővebb értesítést nyújt a házban lakó **Bencze Róza.** 1-3

Azonnal bérbeadó

Öcsényben egy élénk forgalmu helyen lévő **korcsma** és **bolti helyiség** teljes felszereléssel együtt. Bővebb felvilágosítással szolgál

Brucker Salamon
Öcsényben. 2-3

Kiadó vendéglő.

Decsen a vasuti állomás közelében, a legforgalmasabb utcában lévő vendéglőmet betegeskedésem miatt minden elfogadható áron, akár azonnali átvételre, vagy legkésőbb 1907 augusztus hónaptól kezdve kiadom.

Komáromi Ferencz
Decs (Tolnamegye.) 2-3

HIRDETMÉNY!

Legjobb minőségű, vasalni való

FASZÉN

5 kilótól kezdve kilója 10 fillér, nagyobb vételnél és viszontelárusítóknak kedvezmény. — Bel- és külföldi közzén.

Felvágott kemény száraz tűzifa

10 kilótól kilója 3 fillér, métermázsánként 2 korona 80 fillér, továbbá mindennemű hasáb-, ugyszintén dorong-tűzifa jutányos áron, tölgyfa 1 és fél méter hosszú szőlőkaróknak, saját telepem, a vasuti indóházzal szemben kapható.

Kívánatra a fát, ugyszintén a szenet saját kocsimon házhoz is szállítom jutányosan.

Tisztelettel

Mutsenbacher Ödön

tűzifa és szénkereskedő

SZEKSZÁRDON. 10-10

A világ legjobb cséplőkész etei. Tejes jótállás kitünő cséplésért

Hatósági engedély nélkül szalmafedeles házak között is használhatók.

112 díjjal kitüntetett!!

A világ legegyszerűbb és leg-tökéletesebb **motor-cséplőkészleteit**

valamint a leg-tökéletesebb **benzin-, petrolin-, ásványolaj-motorokat** ajánlja teljes jótállás mellett leg-jutányosabb áron 3-5 évi részletfizetésre:

Kállay motortelepe Budapest, VI., Nagymező-utca 43.

Csak ezen telepen szerezhetők be a világhírű, szabad szemmel látható befeccsendező készülékkel ellátott **gazdasági és ipari czélokra legalkalmasabb**

benzin-, petrolin-, ásványolaj-motorok

és villanyos gyújtásu **benzinlokomobil cséplőkészletek.**

Nagy munkateljesítés. — Olcsó árak. — Legcsekélyebb napi költség

Aki elismert kitünő szerkezetű olcsó motort akar venni, forduljon bizalommal ezen szakértő czéghez. 18-25

Tessék a pontos címre ügyelni!

Kállay Motortelep Budapest, Nagymező-utca 43.

Árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

Motoraink terjesztése érdekében használt gőzgépek cserébe vétetnek.

Ha köszvényben, reumában, ischiában szenved,
vegyen egy üveg

Dr. Flesch-féle köszvény-szeszt,

mely csúzt, köszvényt, reumát, kéz-, láb-, hát- és derékfájást, kezek és lábak gyengeségét, fájdalmakat és dagadtokat biztosan gyógyít. Hatása a legrövidebb idő alatt észlelhető. Kapható:

Dr. FLESCHE E. M.

„Magyar Korona“ gyógyszer-tárában
Győr, Baross-ut 24. szám.

Másfél deciliteres üveg ára 2 kor. Huzamosabb használatra való „Családi üveg“ ára 5 kor. 3 kis, vagy 2 „Családi“ üveg rendelésénél már bérmentve utánvétellel küldjük.

Manhold Kálmán Kula

Bácsme gyének a Telecska magaslátán fekvő jolanföldi szőlőoltvány és kertészeti bérletén tavaszi szállításra kapható:

1. Szokvány miűségű, minden alanyon faj-tisztán, sima és gyökeres *söldoltvány.*
2. *Amerikai és európai* sima és gyökeres vessző.
3. *Alma, körte, barack és kajszinfa* 1, 2, 3 éves ojtványok a legkiválóbb fajokban.
4. *Gleditsia és Maclura Aurentiaca* élősövény, a melynek gyökerei nem sarjadzanak, tövisel igen sikerültek, semmiféle rovar nem pusztítja, minden időjárásnak ellentáll. Kívánatra név- és árjegyzéket készséggel küldök. Szives megkereséseket kér:

Manhold Kálmán nagybérő.

Rheumát, Csúzt, Köszvény 14-52

feltétlenül és biztosan gyógyít a híres és minden házban nélkülözhetetlen

Dr. Arányi herculesfürdői Rheuma-Olaj

Ajánlható kéz, láb, hát, mell és derékfájásnál, ütés, erőltetés, ficzamodásoknál, fül-fájás és fülzugás, fej- és fogfájásnál. Kapható a készítőnél:

Balla Sándor gyógyszer-tára Hódmező-vásárhely, Kossuth-tér.

Ára egy üvegnek 2 korona — Próbáüveg 1 kor. 6 kor. rendelésénél ingyen csomagolás, bérmentve.

Vigyázz! Egy próbadoz mindent bizonyít. Ne hagyjuk magunkat lebeszélai.

15 forintért tiszta gyapjuszövetből m rték szeriut, elegáns kivitelű **férfi öltöny, felöltő vagy téli kabát.**

Krausz F. és Tsa

uriszabó üzlete Budapest, Kerepesi-ut 69. Vidékre mintákat mértékvetélt utasítással bérmentve.

Sikerült az Orsz. Posztókv. Áruház-nak (Budapest, Rottenbiller-utca 100 sz.) 100 vég nagyon jó minőségű tartós férfiruha szövetet egy esőbe jutott posztógyárostól potom áron megvenni. Ez okból szétküld vidékre utánvétellel csak 6 koronáért egy teljes férfiruhát is elegendő 8 meter nagyon jó, tartós, romok mintázatú szürke, barna és drapp seviot szövetet. Sötétököt vagy feketét 7 koronáért. A fenti céget t. olvasóink figyelmébe ajánljuk.

Legjobb mellékkereset

nők és családok részére. Egy helyen és egy háztartásban se hiányozzék az eredeti „Styria“ kötőgép. Árjegyzék ingyen. Kedvező fizetési feltételek.

Elő STYRIA kötőgép-gyár
magyarországi képviselöje FOGL J. L. mőgépész
Budapest, VI. Csengery-utca 54.

Farsangra

és egyéb alkalmakra készitek tánczrendeket olcsó, közép és egész finom minőségben, minden színben. Együttal ajánlok **zsinórokat, paszomántokat, selyemgombolyagokat, könyv-zsinórzatokat** egész és félselyemben és pamutban, minden fajtában. Legelőkelőbb referenciák. Megrendeléseket jutányosan és gyorsan teljesítek.

Schwarcz Jakab paszománygyáros
Budapest VIII, Rombach-u 3.

Eötvös Lajos és Társai

kereskedelmi kertészete és magkereskedése **Tarcal** (Zemplénmegye.)

1000 drb Gleditschia csemete	4
1000 „ 2 éves akác-csemete	10 és 15
1000 „ 1 „ „ „	4-6 és 16
1000 „ vadalma csemete	12 és 20
1000 „ vadkörte csemete	14 és 25

Nagyvirágu kerti diszszegfü tövek 10 drb 1-20
2 éves bokorrózsák 10 drb 5 kor., 100 drb 35
2 „ hónapos rózsák, 10 drb 5 kor., 100 drb 35

Elsőrendű kerti magvak, virághagymák, disznővények legolcsóbb árakon. — 160 oldalas főárjegyzékünk kívánatra bérmentve.

Szőlőoltványok!

Hiányok pótlására: Két éves, száza 20 kor.
Telepítésre: Gyökeres *söldoltvány*, ezre 160 kor., sima 90 kor. *Fűsoltvány* I, 200 kor., ez szépséghibával 90 kor.

Mind Riparia portalis alanyon, a legjobb és leg-bőtermőbb bor- és csemege fajokban. *Hegyi bor leg-olcsóbban.* — *Árjegyzék ingyen.*

Székely I. József, Gyöngyös.

Eladók

átvészelt **mongolicza tenyészkanok** és **tenyész koczák**, ugyszintén sárga **kifli-magburgonya**

Wiltzek Sándornál, József-puszta
u. p. **Szekszárd.** 1-3

Alapított 1844-ben.

Ferdinánd Antal és fiai Szekszárd.

Czégtulajdonos: **Hermann Nándor.**

Ajánlja nagyválasztéku fűszer, kávé, tea, rum és sajtraktárát, rum különlegeségeit. Valódi szerémi szilvoriúm. Nagy raktár kefeáruban, pipere-, gép-, kötő- és varrótükkben, valamint az összes czérnafajokban; ugyszintén kötő, horgoló, marschal és orsóczérnáknban, kötő pamutokban az összes létező színekben.

Fehérneműekhez szükséges összes kötők, egymint perkal, walis, len és pamut köperek kaphatók.

Tolnavármegyének egyik legnagyobb gombraktára. Nagy választék legfinomabb czérna- és perlmutter-gombokban, behuzott selyem- és esontgombokban.

Dus raktár papírárukban Adria csontlevélpapír, iskolafüzetek és czeruzákban, rajzpapír, radirgummi, rajzszén és festékekben.

Vidéki megrendelések azonnal elintéztetnek. — Hetenkint friss répa és káposzta.

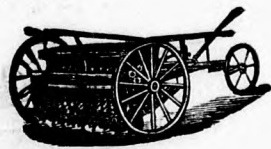
Czukor kilója csak 76 fillér. 3-3

Eladó bikák.

Szilaj magyar faju és nyugati faju igazolványos bikák eladók a kistápi uradalomban.

Adamecz Gyula
tisztartó.

3-3

DEBULAY IMRE

lakatos üzlete
SZEKSZÁRD.

Raktárt tart:

gazdasági gépekben,

borprés- és

szőlőzuzókban, 6-26

takaréktüzhelyekben.

Mit igyunk?

Bort és vizet, de csakis

BORSZÉKI GYÓGY-BORVIZET

amely a legegészségesebb és legkellemesebb üdítő ital talán az egész világon!

Kinéses Erdély adja, de egész hazánk büszkesége ez a kellemes összetételű víz, amely kivivta a külföld bámulatát is.

Fájdalom, a szállítás okozta nehézségek miatt eddig csak jó drágán volt beszerezhető, így a nagyközönség az értéktelenebb, de olcsó kutforrások vizét kapkodta, vagy pedig mesterséges vizet ivott.

De most a borvizek királya elfoglalja megillető helyét.

Hallatlan olcsó árak, óriási kedvezmény, — ihatja ur, szegény!

Egyedüli főelárusító vidékünkön

29-52

Kiss Pál paksi fűszerkereskedő,

aki azonban ebből a pompás üdítő italból minden nagyobb községben állandó raktárt létesít.

Igyunk hát borszékit!

1⁴/₁₀ literes palaczk 1 literes palaczk 1/2 literes palaczk
48 fillér. 40 fillér. 30 fillér.

A régi áraknál majdnem felénivel olcsóbb! Vendéglősöknek és nagyban vásárlóknak **még nagyobb kedvezmény.** Az üres palaczkokat az elárusítók visszavásárolják!

Szekszárdi főeladás: **Ferdinánd Antal és fainál.** Tolnán **Trutzer S. és Társa,** Dunaszentgyörgyön **Kálmán Dániel,** Dunaföldváron **Schwendtner Ferencz,** Faddon özv. **Ékes Edéné,** Gyöngyön **Weil Ádám,** Bonyhádon **Ermel Adoif** és **Novotny Rezső** fűszerkereskedőknél.

BÁTER JÁNOS
KÖNYVNYOMDÁJA
SZEKSZÁRD.

Készít a legrövidebb idő alatt izléses, tiszta kivitelű

ZÁRSZÁMADÁSOKAT,

továbbá: számlákat, körleveleket, műveket, falragaszokat

és minden e szakba vágó munkát a legjutányosabb árban.

Nem vehetünk értékesebb, czélszerűbb és hasznosabb ajándékot,

mint egy jó

Varrógépet,

melyet csak

MÜLLER TESTVÉREK

szekszárdi nagyválasztéku raktárából

10 évi jótállással vehetünk.

6-25